

Nazwa dokumentu:
projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ IARP

Lp.	Jednostka wnosząca uwagi	Jednostka redakcyjna, do której wnoszone są uwagi	Treść uwagi i uzasadnienie	Propozycja zmian [Wyjaśnienia dot. rozróżnienia tekstu: Tekst wytłuszczony i podkreślony – propozycja kluczowa lub znaczącej wagi Tekst wytłuszczony – propozycja zmiany lub uzupełnienia treści przepisu ~~Tekst skreślony~~ – propozycja usunięcia części lub całości przepisu]
1.	IARP	Tytuł rozporządzenia	<p>W nowelizacji przyjęto zasadę ogólną, iż w całym rozporządzeniu zrezygnowano z używania sformułowania „powinna”, „powinny”, „powinno” na rzecz formy twierdzącej dotyczącej konkretnych wymagań.</p> <p>Niestety w wielu przypadkach zmiana na formę twierdzącą zmienia sens wymowy przepisu i może budzić dodatkowe interpretacje co do jego zrozumienia i konsekwencji jakie ze sobą niesie.</p> <p>Skoro już przyjęto taką konwencję powinna ona dotyczyć również tytułu rozporządzenia.</p> <p>Nie mniej, jednak należy rozważyć powrót do poprzedniej konwencji z objaśnieniem jak należy rozumieć słowo „powinny”, tym bardziej, że inne rozporządzenia ws technicznych pozostają w starej konwencji.</p>	„Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych jakim odpowiadają budynki oraz ich usytuowanie”
2.	IARP	§ 1 oraz § 63 ust. 2, § 89 ust.4, § 143.ust.2, § 144 ust. 10, § 190 ust. 1 pkt 3), § 211 ust.7 oraz w Załączniku nr 2	W obowiązującym rozporządzeniu słowa „powinna”, „powinny”, „powinno” występują 621 razy. W proponowanej wersji pozostało jeszcze w 11 miejscach, które należałoby konsekwentnie zmienić, zwłaszcza w § 1.	§ 1. Rozporządzenie określa warunki techniczne, jakim ~~powinny~~ odpowiadają budynki i związane z nimi urządzenia oraz ich usytuowanie na działce budowlanej.

3.	IARP	§ 2. ust. 1.	<p>Nie zawsze przedmiotem projektowania budowy, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania jest cały budynek. Przepisy nakazujące spełnienie określonych warunków powinny odnosić się do tych części obiektu, które są objęte tylko ww. przedmiotowymi pracami. Obecna redakcja przepisu odnosi się do całego budynku i jest często interpretowana przy projektowaniu jakichkolwiek zmian w obiektach istniejących jako konieczność dostosowania całego obiektu do współczesnych warunków technicznych.</p> <p>3. Jeżeli projektem i pracami objęta jest tylko część istniejącego budynku a reszta obiektu nie wchodzi w zakres projektu, przy czym niezgodność z przepisami występuje w części obiektu nieobjętej pracami projektowymi czy robotami budowlanymi - to nieuzasadnione a czasami wręcz niemożliwe jest dostosowanie całego budynku do obecnych przepisów. W celu usunięcia problemów interpretacyjnych proponuje się uzupełnienie przepisu o wskazanie stosowania przepisów rozporządzenia do budynku lub jego części</p>	<p>1. Przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, budowie i przebudowie oraz przy zmianie sposobu użytkowania - budynku lub jego części oraz budowli nadziemnej i podziemnej spełniającej funkcje użytkowe budynku, a także do związanego z nim urządzenia budowlanego.</p>
4.	IARP	§ 2. ust. 2.	<p>Obecny zapis WT przeniesiony do projektu rozporządzenia powiela niejednoznaczność tej regulacji. Dla jasności intencji stosowania tego przepisu powinien on zostać uzupełniony o wskazanie przypadku, do którego powinno odnosić się jego stosowanie.</p>	<p>2. <u>W przypadku budynków zawierających części o różnym przeznaczeniu</u> przepisy rozporządzenia odnoszące się do budynku o określonym przeznaczeniu stosuje się również do każdej części budynku <u>odpowiadającej danemu przeznaczeniu.</u></p>
5.	IARP	§ 2.	<p>W projekcie rozporządzenia zrezygnowano z możliwości spełnienia wymagań warunków technicznych w sposób inny niż określony w rozporządzeniu poprzez możliwość uzgodnienia z odpowiednimi organami straży pożarnej i inspekcji sanitarnej. Możliwość spełnienia w inny sposób wymogów rozporządzenia powinna być co do zasady wskazana w ustawie, gdzie ustala się prawa i obowiązki oraz zakres podejmowanych czynności w przebiegu procesu inwestycyjnego. I rzeczywiście to przepis ustawowy Art. 9 ust. 6 wskazuje tryb spełnienia w inny sposób warunków technicznych poprzez możliwość stosowania rozwiązań zamiennych, bez procedury uzyskania zgody organu po uzyskaniu upoważnienia ministra. Jest to jednak obecnie możliwe tylko dla wymagań <u>ochrony przeciwpożarowej i nie obejmuje warunków sanitarnych i zdrowotnych.</u></p>	<p>Dodanie ust. 3. w treści:</p> <p>3. Przy przebudowie, nadbudowie, rozbudowie i zmianie sposobu użytkowania wymagania, o których mowa w § 1, dotyczące warunków higienicznych i zdrowotnych, mogą być spełnione w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, poprzez wskazanie rozwiązań zamiennych, na które uzyskano pozytywną opinię państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.</p>

		<p>Biorąc pod uwagę założenia „Nowego europejskiego Bauhausu” zmierzające do ochrony istniejących zasobów materialnych oraz racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi należy spodziewać się, że w coraz szerszym zakresie przedmiotem działań projektowych i budowlanych będą zmiany w istniejących budynkach i budowlach, które często posiadają rozwiązania techniczne nie przystające do obecnych warunków i poprzez różne uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne nie dające się łatwo zmienić. Dla spełnienia projektowanych warunków technicznych wszelkie prace w takich budynkach będą wymagały niejednokrotnie uruchomienia skomplikowanej procedury „odstępstwa”, co wydłuży czas przygotowania inwestycji i będzie angażować wiele organów, instytucji i osób.</p> <p>W projekcie nowego rozporządzenia wprowadzie w kilku miejscach umieszczono zapisy dopuszczające inne, rozwiązania w stosunku do warunków zdrowotnych i sanitarnych, jednak dotyczą one wybiórczo wskazanych uregulowań szczegółowych i nie wyczerpują wszystkich sytuacji, jakie potencjalnie mogą się zdarzać (np. sytuacja, gdy w przebudowywanym budynku ilość stopni w biegu schodów wewnętrznych jest większa od dopuszczanej przez rozporządzenie, a zamiar modernizacji budynku nie obejmuje tych schodów).</p> <p>By spełnienie w inny sposób warunków rozporządzenia nie było poważną przeszkodą do podjęcia decyzji inwestycyjnych i nie stanowiło blokady dla podejmowania prac budowlanych związanych z przebudową, rozbudową, nadbudową i zmianą sposobu użytkowania istniejących budynków proponuje się w nawiązaniu i poprzez analogię do art. 9 ust. 3 pkt. 6 ustawy umożliwić spełnienie w inny sposób warunków zdrowotnych i sanitarnych wskazanych w rozporządzeniu.</p> <p>Regulacje rozporządzenia nie mogą nadawać prawa uzgadniania ekspertyzy przez PWIS, jeżeli nie wynika to z kompetencji wskazanych w ustawie o inspekcji sanitarnej, dlatego proponuje się zawarcie w rozporządzeniu prawa do zastosowania rozwiązań zamiennych w istniejących budynkach podlegających przebudowie, nadbudowie, rozbudowie i zmianie sposobu użytkowania, które zostaną pozytywnie zaopiniowane przez państwowego wojewódzkiego</p>	
--	--	--	--

			inspektora sanitarnego, bez wskazania konieczności sporządzenia ekspertyzy.	
6.	IARP	§ 2.	Obecne przepisy dopuszczają wydzielenie w budynku mieszkalnym jednorodzinny dwóch lokali mieszkalnych, ale nie wskazują jakim kryteriom powinien odpowiadać budynek składający się np. z dwóch lokali mieszkalnych i jednego lokalu użytkowego lub dwóch lokali użytkowych i jednego lokalu mieszkalnego. Takiego budynku <u>nie można zakwalifikować już jako budynek jednorodzinny</u> , jednocześnie nieuzasadnione jest odnoszenie do jego części mieszkalnej (jedno lub dwu lokalowej) wymagań jak dla budynku wielorodzinnego, ze względu na jej sposób użytkowania i liczbę użytkowników (rodzin). Brak jest w takim przypadku uzasadnienia dla stosowania przepisów np. dotyczących szerokości klatek schodowych i spoczników lub innych przepisów p.poż jak dla budynków wielorodzinnych. Brak odpowiedniej regulacji w tym zakresie jest istotną luką w obecnych przepisach. Proponuje się wprowadzenie odpowiednich częściowo nawiązujących do przepisu istniejącego do grudnia 2018 r. umożliwiającego stosowanie do części mieszkalnej budynków o różnych funkcjach, posiadających do 2 lokali mieszkalnych - przepisów jak dla budynków jednorodzinnych.	Dodanie ust. 4. w treści: 4. Do części budynku o przeznaczeniu mieszkalnym, zawierającej do dwóch lokali mieszkalnych, stosuje się przepisy rozporządzenia odnoszące się do budynków jednorodzinnych. z zastrzeżeniem § 216 ust. 1 pkt 1 lit. a) i pkt 2,
7.	IARP	§ 3 pkt 2) antresola	Bez sprecyzowania, do której powierzchni odnosi się procent powierzchni antresoli, przepis może być różnie interpretowany (dylemat dotyczy określenia - czy procent odnosi się do całości powierzchni pomieszczenia wraz z antresolą, czy do powierzchni dolnej części pomieszczenia, w którym powstaje antresola). Wyjaśnienia zawarte w uzasadnieniu nie znajdują potwierdzenia w projektowanym przepisie. Słusznym wydaje się odniesienie powierzchni antresoli do pierwotnej powierzchni pomieszczenia, która pozostanie w dolnej części tego pomieszczenia.	2) antresoli – należy przez to rozumieć górną część pomieszczenia wydzieloną w poziomie, niezamkniętą przegrodą budowlaną od strony wnętrza, z którego jest wydzielona, o powierzchni nie większej niż 50% powierzchni użytkowej dolnej części tego pomieszczenia.
8.	IARP	§ 3. pkt 3) Budynek gospodarczy	W treści przepisu wystąpił błąd logiczny – „otoczenie budynku” nie może być budynkiem. Należy usunąć „otoczenie budynku” z definicji	3) budynku gospodarczym – należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do niezawodowego wykonywania prac warsztatowych oraz do przechowywania materiałów, narzędzi, sprzętu i płodów rolnych służących mieszkańcom budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego,

				budynku rekreacji indywidualnej, ~~a także jego otoczenie~~ , a w zabudowie zagrodowej przeznaczony również do przechowywania środków produkcji rolnej i sprzętu oraz płodów rolnych;
9.	IARP	§ 3. pkt 4) Budynek mieszkalny	<p>Obecna definicja ani w ustawie, ani w rozporządzeniu nie precyzuje kryteriów jakim charakteryzuje się budynek mieszkalny jako taki, w szczególności nie precyzuje czym jest budynek wielorodzinny.</p> <p>Wydaje się, że jeśli w rozporządzeniu zdefiniowane zostały niektóre budynki, to powinny zostać zdefiniowane również pozostałe. Brak definicji budynku wielorodzinnego powoduje interpretacyjność w stosowaniu wymogów dot. budynków wielorodzinnych w szczególności dotyczący kryteriów ilości występujących w nim mieszkań.</p> <p>Ponadto, enumeratywne zaliczenie do budynków mieszkalnych tylko dwóch kategorii budynków (jednorodzinne i wielorodzinne) nie pozwala często przyporządkować części budynku przeznaczonej do mieszkania ani jako jednorodzinnej ani jako wielorodzinnej np. budynek składający się z dwóch lokali mieszkalnych i jednego lokalu użytkowego lub dwóch lokali użytkowych i jednego lokalu mieszkalnego nie jest budynkiem jednorodziennym i nie można jego części mieszkalnej zakwalifikować też jako wielorodzinnej.</p> <p>W nawiązaniu do wcześniejszej propozycji dodania ust. 4 do § 2 – proponuje się sprecyzowanie i uzupełnienie przepisu bez ograniczenia katalogu jedynie do jedno i wielorodzinnych.</p> <p>Taka konstrukcja umożliwi wprowadzenie w nazwie budynku o różnym przeznaczeniu (zawierających oprócz innych funkcji również funkcje mieszkalną członu o nazwie „mieszkalny” (np. usługowo-mieszkalny) pomimo niemożności zakwalifikowania części mieszkalnej ani do budynku jednorodzinnego ani do wielorodzinnego.</p> <p>Powyższe kwestie są bardzo istotne również z powodu zaliczenia budynku lub jego części do odpowiednich kategorii w kontekście zapisów planów miejscowych, w których rozróżnia się zabudowę jednorodzinną lub wielorodzinną oraz mieszaną np. mieszkalno-usługową</p>	<p>4) budynku mieszkalnym – należy przez to rozumieć budynek służący do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych, do którego zalicza się <u>w szczególności</u>:</p> <p>a) budynek mieszkalny jednorodzinny;</p> <p>b) budynek mieszkalny wielorodzinny, co oznacza budynek, w którym znajdują się więcej niż dwa lokale mieszkalne</p>

10.	IARP	<p>§ 3 Dodanie pkt. 5) Budynek opieki zdrowotnej</p>	<p>W definicjach pojęć stosowanych w rozporządzeniu brakuje wyjaśnienia co rozumiane jest przez pojęcie „budynek opieki zdrowotnej”. Projekt rozporządzenia określając warunki techniczne dla poszczególnych grup budynków posługuje się określeniem jednej z nich jako: „budynki opieki zdrowotnej”. Nazwa ta stosowana jest również w obecnej, obowiązującej wersji rozporządzenia.</p> <p>Takie określenie dla budynków związanych z działalnością leczniczą mogło być pierwotnie odpowiednio kojarzone z nazewnictwem stosowanym w polskim prawodawstwie, kiedy to obowiązywała ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej. Obecnie ustawa o działalności leczniczej z 15 kwietnia 2011 zastąpiła pojęcie zakładu opieki zdrowotnej szerszym pojęciem podmiotu leczniczego. Ustawa ze względu na rodzaj prowadzonej działalności leczniczej rozróżnia:</p> <p>1. Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, czyli takie, które wymagają, aby pacjent przebywał w miejscu terapii przez 24 godziny. Dzielą się na świadczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szpitalne, - inne niż szpitalne, takie jak pielęgnacja i rehabilitacja pacjentów, którzy nie wymagają pobytu w szpitalu oraz dotyczące opieki nad pacjentami w ostatnim okresie życia. Takie świadczenia udzielane są w zakładach: opiekuńczo-leczniczym, pielęgnacyjno-opiekuńczym, rehabilitacji leczniczej oraz w hospicjum. <p>2. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, czyli takie, które nie wymagają, aby pacjent stale przebywał w placówce. Są to m.in. konsultacje medyczne, szczepienia czy profilaktyczny przegląd stanu zdrowia. Udzielane są w ambulatoriach tj.: przychodni, poradni, ośrodka zdrowia, lecznicy lub ambulatorium z izbą chorych. Ponadto lekarze, pielęgniarki i fizjoterapeuci mogą prowadzić praktyki zawodowe w formie</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualnej praktyki, - indywidualnej specjalistycznej praktyki - grupowej praktyki. <p>W oparciu o obecną nomenklaturę stosowaną w ustawie o podmiotach leczniczych należy doprecyzować do jakiej grupy</p>	<p>Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o:</p> <p>(Proponuje się dodanie punktu 5 i zmiana dalszej numeracji:)</p> <p>5) budynku opieki zdrowotnej - należy przez to rozumieć budynek, w którym prowadzone są świadczenia zdrowotne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) stacjonarne, całodobowe takie jak: szpital, sanatorium, zakład opiekuńczo-leczniczy, pielęgnacyjno-opiekuńczy, rehabilitacji leczniczej, hospicjum b) ambulatoryjne takie jak: przychodnia, poradnia, ośrodek zdrowia, lecznica lub ambulatorium z izbą chorych, gabinet indywidualnej, specjalistycznej lub grupowej praktyki
-----	------	--	---	---

			budynków, w których prowadzona jest działalność lecznicza odnosi się określenie „budynku opieki zdrowotnej”. Projekt rozporządzenia podaje szereg warunków w odniesieniu do tej grupy budynków m.in. w §15, §32, §59, ust. 1, §60, ust. 1, pkt 1, §60, ust. 7,8, §143, ust.4. Konieczne jest więc precyzyjne określenie jakie budynki zaliczane są do grupy budynków opieki zdrowotnej.	
11.	IARP	§ 3. pkt 9) Działka budowlana	W definicji działki budowlanej brakuje możliwości przyjęcia za działkę budowlaną również części działki ewidencyjnej. Taka sytuacja często pojawia się w przypadku dużych powierzchniowo działek ewidencyjnych, których cała powierzchnia nie jest przedmiotem inwestycji. W definicji należy również wprowadzić merytoryczną zmianę mającą wpływ na jej kwalifikację jako działki budowlanej. To możliwy dostęp do wyposażenia a nie stwierdzenie istnienia na działce wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej powinno kwalifikować działkę jako nadającą się do zabudowy. Kryterium powinien stać się – dostęp do wyposażenia działki w media, możliwość uzbrojenia działki w media a nie kryterium odnoszące się do tego czy są one już na danej działce zlokalizowane. W istniejącej oraz proponowanej definicji nadal większość działek nieposiadających jeszcze uzbrojenia nie byłaby działkami budowlanymi.	9) działce budowlanej – należy przez to rozumieć nieruchomość gruntową składającą się z jednej lub kilku działek ewidencyjnych, a także części działki ewidencyjnej , której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz możliwość wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej, spełniają wymogi realizacji obiektu budowlanego wynikające z rozporządzenia, odrębnych przepisów i aktów prawa miejscowego;
12.	IARP	§ 3. 10) element doświetlający	Powyższa definicja ogranicza pojęcie elementu doświetlającego do elementu w ścianie (co jest podstawowym miejscem jego występowania, ale takie elementy występują również w innych przegrodach budowlanych np. świetlik (nieotwieralny) w dachu.	10) elemencie doświetlającym – należy przez to rozumieć umieszczoną w przegrodzie budowlanej , nieotwieralną, przezroczystą powierzchnię szklaną i przegrodę przezroczystą zapewniającą naturalne oświetlenie pomieszczenia, z wyjątkiem wypełnienia ściany przegrody z luksferów oraz cegieł i pustaków szklanych;
13.	IARP	§ 3. pkt... Dodanie pkt okno	Należy zdefiniować również okno i wprowadzić dodatkowe wyjaśnienie, że pod pojęciem okna należy również rozumieć drzwi balkonowe (odrębnie wymienione w par 87). Równorzędne potraktowanie okien i drzwi balkonowych zapewni spójność przepisów określających odległości od okien i drzwi balkonowych np. przy parkingach.	Dodanie punktu w brzmieniu: ...) oknie – należy przez to rozumieć konstrukcję do zamykania pionowego lub prawie pionowego otworu w ścianie lub dachu ze spadkiem, która umożliwi dopływ światła i może być wykorzystywana do wentylacji. Okno jest otwierane lub nieotwierane. Pod pojęciem okna należy również rozumieć przeszklone drzwi balkonowe.

			W stosunku do definicji okna proponuje się odniesienie do zapisów z normy PN-ISO 6707-1:2008 Budynki i budowle - Terminologia - Część 1: Terminy ogólne: Okno	
14.	IARP	§ 3 pkt 11) kondygnacja	Do definicji proponuje się wprowadzić uzupełnienie jakich elementów budynku nie zalicza się do kondygnacji również w kontekście doprecyzowania nadbudówki ponad dachem. Takie elementy jak maszynownia dźwigu, centrala wentylacyjna, centrala klimatyzacyjna nie są w istocie same w sobie nadbudówką, ale jako urządzenia mogą mieścić się w pomieszczeniu nadbudówki.	11) kondygnacji – należy przez to rozumieć poziomą część budynku, zawartą pomiędzy powierzchnią posadzki na stropie lub najwyższej położonej warstwy podłogowej na gruncie a powierzchnią posadzki na stropie lub warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu, znajdującego się nad tą częścią budynku, przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą średnią wysokość w świetle większą niż 2 m; za kondygnację nie uznaje się antresoli oraz nadbudówki ponad dachem, mieszczącej pomieszczenie takiej jak maszynownia dźwigu, centrala wentylacyjna, centrala klimatyzacyjna, ~~obudowa~~ wyjście z klatki schodowej, kotłownia lub inne pomieszczenia techniczne
15.	IARP	§ 3 pkt 13) lit. a) Kondygnacja podziemna	Definicja jest niejasna i wprowadza zbyt duże pole do domysłów. Wątpliwość co jest najwyższym miejscem kondygnacji zostanie rozwiana, jeżeli odniesie się ją do wysokości światła najwyższego pomieszczenia.	a) zagłębienie kondygnacji poniżej poziomu terenu, nie uwzględniając miejscowych zaniżeń terenu przy wjazdach i wejściach do budynku, wynosi co najmniej połowę wysokości w świecie najwyższego pomieszczenia tej kondygnacji,
16.	IARP	§ 3. Ust. 15) Lokal mieszkalny	Z definicji lokalu mieszkalnego wynika, że składają się na niego pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, a pomieszczenia pomocnicze nie należą do lokalu Niejasność definicji wynikająca z gramatyki nie jest na pewno intencją Prawodawcy, a może skutkować niepożądaną interpretacją w procedurach administracyjnych i prawnych.	15) lokalu mieszkalnym – należy przez to rozumieć wydzielone trwałymi ścianami w obrębie budynku pomieszczenie lub zespół pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi i pomieszczeń pomocniczych, które łącznie służą zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych
17.	IARP	§ 3. pkt 16) Lokal użytkowy	Jeżeli lokalu użytkowy jest definiowany przez wykluczenie innych lokali i pomieszczeń to należy wskazać również, że nie jest przestrzenią czy powierzchnią przeznaczoną pod komunikację ogólną.	16) lokalu użytkowym – należy przez to rozumieć jedno pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, wydzielone stałymi przegrodami budowlanymi, niebędące lokalem Mieszkalnym, pomieszczeniem technicznym albo pomieszczeniem gospodarczym lub komunikacją ogólną
18.	IARP	§ 3. pkt 19) Pomieszczenie gospodarcze	W definicji pomieszczenia gospodarczego następuje pośrednie dublowanie jego funkcji i znaczenia zawarte również w pkt. 22 definiującym pomieszczenie pomocnicze. Oba pomieszczenia mogą służyć do przechowywania przedmiotów	19) pomieszczeniu gospodarczym – należy przez to rozumieć pomieszczenie ~~znajdujące się poza lokalem mieszkalnym lub lokalem użytkowym~~ , służące do przechowywania przedmiotów lub produktów

			<p>oraz żywności. Pomieszczenie gospodarcze pełniące ww. funkcję znajduje się zazwyczaj w obrębie mieszkania. Wydaje się więc niezasadnym by pomieszczenie gospodarcze w ramach pełnienia funkcji pomocniczej musiało znajdować się wyłącznie poza lokalem mieszkalnym.</p> <p>Pomieszczenie gospodarcze może służyć zarówno do obsługi całego budynku jak i pojedynczego mieszkania będąc jego integralną częścią.</p> <p>Należy wykreślić sformułowanie „znajdujące się poza mieszkaniem lub lokalem użytkowym”</p>	<p>żywnościowych użytkowników budynku, materiałów lub sprzętu związanego z obsługą budynku, a także opału lub odpadów stałych;</p>
19.	IARP	§ 3 pkt 23) pomieszczenie techniczne	<p>W pomieszczeniu technicznym może zostać również zamontowane urządzenie służące nie tylko samemu budynkowi, ale także jego otoczeniu. Niezbędne jest uszczegółowienie definicji</p>	<p>23) pomieszczeniu technicznym – należy przez to rozumieć pomieszczenie przeznaczone dla urządzeń służących do funkcjonowania i obsługi technicznej budynku, <u>lub jego otoczenia</u></p>
20.	IARP	§ 3 pkt.25) Powierzchnia wewnętrzna budynku	<p>Zapis eliminujący wątpliwości interpretacyjne przy stosowaniu przepisów p.poż., a w szczególności § 245 ust.4 pkt. 2 Rozporządzenia WT o brzmieniu: <i>4. Prowadzenie ewakuacji tylko do jednej klatki schodowej dopuszcza się w przypadku:</i> (...) <i>2) strefy pożarowej ZL IV, jeżeli <u>łączna powierzchnia wewnętrzna lokali mieszkalnych na kondygnacji lub jej części nie przekracza 750 m².</u></i> Powierzchnia wewnętrzna lokali mieszkalnych nie jest również zdefiniowana w Normie PN-ISO 9836:2015-12</p>	<p>Dodanie w pkt. 25 litery a):</p> <p>25) powierzchni wewnętrznej: a) budynku – należy przez to rozumieć sumę powierzchni wszystkich kondygnacji budynku, mierzoną po wewnętrznym obrysie przegród zewnętrznych budynku w poziomie podłogi, bez pomniejszenia o powierzchnię przekroju poziomego konstrukcji i przegród wewnętrznych, jeżeli występują one na tych kondygnacjach, a także z powiększeniem o powierzchnię antresoli; b) lokalu mieszkalnego – należy przez to rozumieć powierzchnię mierzoną w poziomie podłogi po wewnętrznym obrysie przegród wydzielających lokal mieszkalny z pozostałych części budynku bądź kondygnacji, bez pomniejszenia o powierzchnię przekroju poziomego konstrukcji i przegród wewnętrznych, a także z powiększeniem o powierzchnię antresoli;</p>
21.	IARP	§ 3 pkt 27) teren biologicznie czynny	<p>Redakcja tej definicji sugeruje, że teren biologicznie czynny jest zawężony do nawierzchni „urządzonej”, tymczasem nieurządzona, naturalna nawierzchnia z reguły jest lub może być również biologicznie czynna.</p> <p>Sformułowanie dotyczące nawierzchni zapewniającej naturalną vegetację, pomija główne kryterium jakim powinna</p>	<p>Propozycja nowej redakcji przepisu:</p> <p>§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: 27) terenie biologicznie czynnym – należy przez to rozumieć teren o nawierzchni ~~urządzonej w sposób~~ zapewniającej naturalną vegetację roślin i retencję wód opadowych:</p>

			charakteryzować się powierzchnia biologicznie czynna, czyli występowanie na niej roślinności.	<p>a) porośnięty roślinnością lub na którym zaprojektowano taką roślinność</p> <p>b) wodę powierzchniową na tym terenie</p> <p>c) 50% powierzchni tarasu i stropodachu z taką nawierzchnią oraz innych powierzchni - na których rosną rośliny lub na których zaprojektowano roślinność i których zwarte powierzchnie nie są mniejszej niż 10 m²</p>
22.	IARP	§ 3 pkt 31) Zabudowa zagrodowa	Zabudowa mieszkaniowa jest rozumiana jako jednorodzinna lub wielorodzinna. Zabudowa zagrodowa odnosząca się tylko do ogólnego pojęcia budynków mieszkalnych w rzeczywistości umożliwia realizację na terenach zabudowy zagrodowej w tym terenach rolnych budynków wielorodzinnych (blok mieszkalne) bez limitu ilości mieszkań. Jest to niespójne z założeniem, że przedmiotowa zabudowa dotyczy budynków w rodzinnych gospodarstwach rolnych. W związku z tym zabudowa zagrodowa powinna dotyczyć wyłącznie zabudowy jednorodzinnej. Dodatkowo tak skonstruowana definicja ma związek z architektonicznymi uprawnieniami projektowymi. W konsekwencji uprawnienia <u>ograniczone</u> do projektowania, na podstawie tej definicji, dają prawo do projektowania budynków wielorodzinnych w zabudowie zagrodowej co niewątpliwie znacznie wykracza poza zakres i kompetencje osób z ograniczonymi uprawnieniami. Wpływa też na możliwość powstawania zabudowy wielorodzinnej (bloków mieszkalnych) w zabudowie zagrodowej w tym na terenach rolnych i leśnych.	31) Zabudowie zagrodowej – należy przez to rozumieć w szczególności budynki mieszkalne <u>„jednorodzinne”</u> , budynki gospodarcze lub inwentarskie w rodzinnych gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych oraz w gospodarstwach leśnych.
23.	IARP	§ 3. pkt ..) Dodanie pkt. Budynek produkcyjny	W rozporządzeniu w wielu miejscach pojawiają się pojęcia budynku produkcyjnego i magazynowego, które nie zostały zdefiniowane. Rodzaje budynków powinny być definiowane poprzez ich istotne cechy mogące mieć wpływ na ich sklasyfikowanie i w następstwie przyporządkowanie do odpowiednich regulacji. Obecnie to przyporządkowanie odbywa się na podstawie „wycucia” projektanta co może prowadzić do nieścisłości i interpretacji. Proponuje się wprowadzenie definicji budynku produkcyjnego i magazynowego.	<p>Propozycja dodania nowych definicji w pkt ...:</p> <p>..) budynku produkcyjnym - należy przez to rozumieć budynek z pomieszczeniami, w których prowadzone są procesy produkcyjne, oraz pomieszczenia służące do obsługi budynku i osób w nim zatrudnionych.</p> <p>..) budynku magazynowym - należy przez to rozumieć budynek służący wyłącznie składowaniu przedmiotów lub materiałów, w którym mogą znajdować się pomieszczenia służące do obsługi budynku i osób w nim zatrudnionych.</p>

24.	IARP	§ 6.	Uspójnienie definicji wysokości z definicją kondygnacji (z § 3 pkt.11), która jest podstawowym elementem tworzącym wysokość budynku	<p>§ 6.</p> <p>Wysokość budynku, służącą do przyporządkowania temu budynkowi odpowiednich warunków rozporządzenia, mierzy się od poziomego terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części, znajdującym się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, do górnej powierzchni najwyższego położonego stropu, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, bez uwzględniania wyniesionej ponad tę płaszczyznę nadbudówki mieszczącej maszynownię dźwigu lub inne pomieszczenie techniczne oraz obudowy wyjścia z klatki schodowej, albo do najwyższego położonego punktu stropodachu lub konstrukcji przekrycia budynku znajdującego się bezpośrednio nad pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.</p>
25.	IARP	§ 10. ust. 1 i ust. 2	<p>Sytuowanie budynku na działce choć odnosi się do całego budynku w zasadzie powinno być zależne od jego elementów zwróconych w stronę granicy działki, na której jest lokalizowany (takich jak ściana). W przeciwnym wypadku przepis jest rozumiany w ten sposób, że odległość budynku w stosunku do granicy jest taka jak najmniejsza dopuszczalna odległość jego najbliższej ściany do granicy.</p> <p>Definicja odległości budynku od granicy działki według § 8. ust. 3 nie bierze pod uwagę nieregularności kształtu budynku lub działki. W związku z powyższymi zapisami § 10. ust. 1 pkt 1) i 2), ust 3 i ust 4. nie przystają do sytuacji, gdy więcej niż jeden z tych zapisów odnosi się do tego samego budynku. § 10 ust. 1 informuje o sytuowaniu budynku w odległości od granicy działki określonej dalej jako 4 m dla budynku zwróconego w stronę granicy ścianą z oknem lub elementem doświetlającym, albo 3 m dla budynku zwróconego do granicy ścianą bez okna lub elementu doświetlającego. ust. 4 pkt 1) pozwala na sytuowanie budynku przy granicy, czyli w odległości zero, przy spełnieniu pewnych warunków.</p> <p>W rzeczywistości bardzo często różne ściany tego samego budynku znajdują się w różnych odległościach od granicy działki tj. ściany z oknami – powyżej 4 m, ściany bez okien powyżej 3 m lub zgodnie z planem miejscowym w zerowej odległości. Według definicji z § 8. ust. 3, jeżeli budynek będzie</p>	<p>§ 10. 1. Jeżeli z przepisów § 11, § 15, § 19, § 29, § 33, § 52 i § 268–270 lub przepisów odrębnych określających dopuszczalną odległość niektórych budowli od budynków nie wynikają inne warunki, budynek na działce budowlanej sytuuje się <u>tak by odległość jego ściany zwróconej w stronę granicy tej działki nie była mniejsza niż:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 4 m – <u>w przypadku ściany z oknem, drzwiami lub elementem doświetlającym;</u> 2) 3 m – <u>w przypadku ściany bez okna, drzwi lub elementu doświetlającego.</u> <p>2. Odległość od granicy działki budowlanej jest nie mniejsza niż:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 1,5 m do okapu lub gzymsu zwróconego w stronę tej granicy, a także do balkonu, daszku, galerii, tarasu, schodów zewnętrznych, rampy lub pochylni – z wyjątkiem pochylni przeznaczonej dla osób ze szczególnymi potrzebami; 2) 4 m do <u>krawędzi</u> okna <u>lub elementu doświetlającego</u> umieszczonego w dachu zwróconego w stronę tej granicy.

zlokalizowany jedną ze ścian w granicy działki taki budynek należałoby uznać za zlokalizowany w zerowej odległości od granicy działki (taka jest jego odległość w miejscu najmniejszego oddalenia), co stanowi wewnętrzną sprzeczność przepisów i grozi trudnościami interpretacyjnymi w procedurach administracyjnych i prawnych.

Obecnie stosowany § 12. 1. WT poprzez nieprecyzyjny zapis powodował wiele interpretacji w stosunku do wymaganej (4,0 m) odległości ściany z oknami i drzwiami. Nawet niektóre sądy administracyjne w swoich wyrokach twierdzą, że zgodnie z ww. przepisem nieprawidłowe jest cofnięcie fragmentu ściany usytuowanej równolegle do granicy działki o 1,0 m w stosunku do lica ściany nieposiadającej okna i drzwi. I chociaż odległość do krawędzi okna w takim przypadku wynosi 4,0 m jest to interpretowane jako niezgodność z § 12. ust. 1. pkt. 1 obecnego rozporządzenia. Wielość i różnorodność wyroków sądowych w tej sprawie świadczy o problematyczności tego przepisu.

Projekt nowego rozporządzenia w zasadzie powiela tą regulację i w jej następstwie wszystkie wątpliwości wielokrotnie podnoszone w tej sprawie. Co prawda wprowadzono regulacje do przypadku, kiedy ściana z oknem, drzwiami lub elementem doświetlającym jest usytuowana nierównolegle do granicy działki, co po części wpływa korzystnie na jasność rozumienia całości tej materii, nie eliminuje jednak problemu rozumienia przepisu przy równoległym usytuowaniu w stosunku do granicy ściany.

Przepis dotyczący odległości budynku od granicy działki budowlanej ze względu na występowanie w tej ścianie okien, drzwi i elementów doświetlających jest jednym z najważniejszych przepisów regulujących lokalizowania budynku na działce i wpływających na jego oddziaływanie. Istotą regulacji dotyczącej odległości okien i drzwi od granicy działki jest zachowanie odległości 4,0 m zapewniającej odpowiedni dystans wzrokowy i widokowy związany z poczuciem intymności użytkowników budynków (jest to odległość stosowana w Polsce tradycyjnie od lat) z drugiej strony zapewniające pewną spójność z innymi wymogami w zakresie odległości do innych obiektów i urządzeń oraz bezpieczeństwa pożarowego. Jeśli okna i drzwi znajdują się w

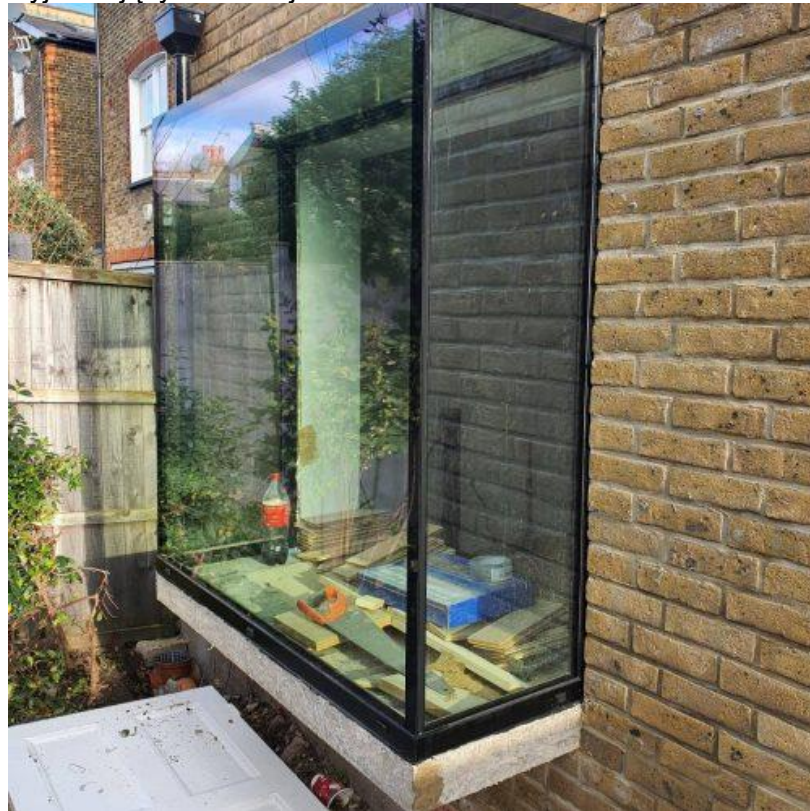
3) 4 m do krawędzi zewnętrznej okna, drzwi lub elementu doświetlającego umieszczonego w ścianie zwróconej w stronę granicy.

odległości 4 m lub większej od granicy, to nie ma żadnego uzasadnienia dla poglądu, iż cały budynek musi być wówczas odsunięty od granicy o 4,0 m.

Prawidłowe brzmienie tego przepisu jest kluczowe dla wielu rozstrzygnięć administracyjnych. W celu zapobiegania dalszej nadmiernej, nieuzasadnionej interpretacji i wielu problemom z tym związanym podczas postępowań administracyjnych zmierzających do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, postuluje się zmianę zapisu § 10. 1. wg zamieszczonej propozycji, szczególnie regulującej tę kwestię.

Dodatkowo, proponowany zapis powoduje brak potrzeby regulacji dotyczącej przypadku nierównoległego sytuowania budynku w stosunku do granicy.

Proponujemy zilustrowanie tego paragrafu rysunkami wyjaśniającymi intencje.

			Ilustracja pokazująca konieczność wprowadzenia regulacji dotyczącej odległości do krawędzi okna lub elementu doświetlającego wysuniętego przed lico ściany	
26.	IARP	§ 10. ust. 4 pkt. 3) lit. a)	<p>Zabudowa jednorodzinna – generalnie nie ma limitowanej wysokości brył budynków, w tym ich części przygranicznych (mogą to być kilkukondygnacyjne budynki). Wysokość brył budynków limitowana jest przez MPZP albo decyzją WZ w oparciu o regulacje urbanistyczne nie wskazujące kryteriów do oceny relacji przygranicznych. Budowa w pasie przygranicznym budynków o kilku kondygnacjach – może prowadzić do radykalnego ograniczenia możliwości zabudowy na sąsiedniej nieruchomości, szczególnie w sytuacji niekorzystnego dla sąsiada układu działek w relacji do stron świata.</p> <p>Konsekwencją wprowadzenia przepisu § 10. ust. 4 pkt. 3) lit. a) w powiązaniu z § 10. ust. 9 jest objęcie sąsiedniej działki obszarem oddziaływania obiektu w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, jednak sam fakt objęcia tej działki obszarem oddziaływania nie rozwiązuje problemu. Przepis ten utrwała niestety zasadę „kto pierwszy ten lepszy”. Zrealizowanie budynku w zbliżeniu do granicy działki nie mniej niż 1,5 m, spowoduje konieczność ponadnormatywnego odsunięcia od granicy działki budynku sytuowanego na sąsiedniej działce, planowanego do realizacji w późniejszym czasie, lub zmusi do stosowania innych rozwiązań by spełnić np. wymogi odległości budynków związanych z bezpieczeństwem pożarowym. W takim przypadku niemożliwe będzie zlokalizowanie na działce sąsiedniej budynku w odległości 4,0 m, który posiadałby w ścianie od strony granicy okna, drzwi lub elementy doświetlające. Taki budynek na sąsiedniej działce, by spełnić warunek § 268 ust. 1 projektu rozporządzenia, czyli podstawową odległość pomiędzy budynkami 8 m, musiałby być oddalony od granicy działki o 6,5 m. By możliwość realizacji budynku w zbliżeniu do granicy nie mniej niż 1,5 m nie oddziaływała na działkę sąsiednią w sposób uniemożliwiający zabudowę zgodnie z § 10. ust 1, konieczne jest wprowadzenie dodatkowej regulacji by ściana budynku usytuowana od strony granicy w odległości mniejszej niż 3,0</p>	<p>3) w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej, uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 11, § 15, § 19, § 29, § 33, § 52 i § 268–270:</p> <p>a) budowę budynku ścianą bez okna, drzwi lub elementu doświetlającego bezpośrednio przy granicy działki budowlanej lub w odległości mniejszej niż określona w ust. 1 pkt 2, lecz nie mniejszej niż 1,5 m, na działce budowlanej o szerokości 16 m lub mniejszej, przy czym ściana takiego budynku usytuowana od strony granicy, w odległości mniejszej niż 3,0 m, lecz nie mniejszej niż 1,5 musi być zgodna z warunkami określonymi w § 234, a wysokość takiego budynku w pasie szer. 3 m wzdłuż granicy, do której ma być zbliżony nie może być wyższa niż 4,0 m dla budynku lub jego części posiadającej dach płaski i 5 m dla budynku lub jego części przekrytej dachem o kącie nachylenia powyżej 25°.</p>

			<p>m, lecz nie mniejszej niż 1,5 m posiadała wymóg realizacji zgodny z warunkami określonymi w § 234. Zastosowanie ściany oddzielenia p.poż znosi warunek oddalenia od siebie budynków ZL.</p> <p>Niestety konstrukcja projektowanego przepisu nadal sprawia, że wzniesienie budynku na wąskiej działce, która sąsiaduje z niezabudowanymi działkami może spowodować lub w większości przypadków spowoduje ograniczenie możliwości zabudowy na działce sąsiedniej i w niekorzystny sposób wpłynie na kształtowanie tej zabudowy szczególnie w odniesieniu do przestłaniania i nasłonecznienia przyszłej zabudowy.</p> <p>Aby zmniejszyć możliwość oddziaływania takiego budynku proponuje się wprowadzenie dodatkowego warunku ograniczającego gabaryty takiego obiektu lub jego części w pasie o szerokości 3,0 m wzdłuż granicy działki. Jest to analogia do przepisu o sparametryzowanych budynkach gospodarczych i garażach. (ryczałtowa ocena ograniczeń)</p> <p>Proponujemy zilustrowanie tego paragrafu rysunkami wyjaśniającymi intencje.</p>	
27.	IARP	§ 10. ust. 4 pkt. 3) lit. b)	<p>Proponowana zmiana, jak wynika z uzasadnienia, została wprowadzona dla ułatwienia procesu inwestycyjnego. W uzasadnieniu wskazano ponadto, że przy nadbudowie o jedną kondygnację „<i>ściana rozpatrywana jest jako jedna całość składająca się z części istniejącej i części nadbudowywanej – zatem w żadnej z tych części (ani nowej, ani istniejącej) nie może znajdować się okno, drzwi lub element doświetlający</i>”.</p> <p>Redakcja tego przepisu nie oddaje intencji wskazanej w uzasadnieniu ponieważ samo sformułowanie „<i>w nadbudowanej ścianie, stanowiącej jedną całość ze ścianą istniejącą</i>” jest niejasne i nie przesądza o jaką konfigurację ściany chodzi, ale również dlatego, że intencja wychodzi z nieuzasadnionego założenia, jakoby w przypadku nadbudowy budynku zbliżonego więcej niż dopuszcza przepis ust. 1 – istniejąca część nadbudowanej, nadmiernie zbliżonej ściany nie mogła mieć okna drzwi lub elementu doświetlającego. Trudno doszukać się uzasadnienia, dla konieczności zamurowania np. <u>jedynego istniejącego</u> okna do pomieszczenia mieszkalnego znajdującego się w ścianie</p>	<p>b) dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych nadbudowę budynku istniejącego albo nadbudowę budynku istniejącego prowadzoną wraz z przebudową, usytuowanego w odległości mniejszej niż określona w ust. 1 od granicy tej działki budowlanej, o nie więcej niż jedną kondygnację, przy czym w nadbudowanej części ściany, zwróconej w stronę granicy, stanowiącej jedną całość ze ścianą istniejącą, zlokalizowanej w odległości mniejszej niż 4 m od granicy, nie może być okna, drzwi lub elementu doświetlającego, a jej wysokość mierzona od istniejącego terenu przy tej ścianie, nie może wynosić więcej niż 5,0 m do okapu lub attyki.</p>

			<p>zbliżonej nadmiernie od granicy (przy braku ingerencji w to pomieszczenie czy nawet całą nadbudowywaną kondygnację) z powodu możliwości nadbudowy tej ściany o jedną kondygnację. Budynek mieszkalny jednorodzinny może posiadać dwa niezależne lokale, użytkowane przez różnych właścicieli i wydaje się niedopuszczalne wymaganie zamurowania okna w lokalu mieszczącym się w dolnej kondygnacji, np. należącej do innego właściciela, podczas nadbudowy realizowanej przez właściciela drugiego lokalu. Ponadto zapis § 10. ust. 4 pkt. 3) lit. b) odnosi się do lokalizacji całego budynku w odległości mniejszej niż określona w ust. 1 od granicy tej działki budowlanej i nie zawiera adnotacji, że regulacja dotyczy tylko ściany zwróconej w stronę granicy działki, w związku z tym zastosowanie tak sformułowanego przepisu uniemożliwiłoby wykonanie okna w ścianie prostopadłej do granicy działki, która znajduje się w pasie bliższym niż 4 m.</p> <p>Postuluje się ograniczyć możliwość nadbudowy jedynie dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych, przy czym w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania takiej nadbudowy dla możliwości zabudowy działki sąsiedniej, proponuje się wprowadzenie ograniczenia dla wysokości takiej nadbudowywanej ściany do 5 m (w powiązaniu z propozycją odnoszącą się do § 10. Ust. 4 pkt. 3) lit. a).</p> <p><u>To ograniczenie jest konieczne ze względu na zapobieganie kilkukrotnemu wykorzystaniu przepisu w celu dokonania kolejnej wielokrotnej nadbudowy.</u></p> <p>Ograniczenie nadbudowy jedynie dla budynków jednorodzinnych wynika z logiki stosowania przepisu § 10. ust. 4 pkt. 3) lit. c). Skoro dla budynków garażowych i gospodarczych w zabudowie jednorodzinnej wprowadza się ograniczenie wysokości budowy takich budynków w zbliżeniu do granicy (bliżej niż 3,0 m) do 3,0 m (w celu ograniczenia jego negatywnego oddziaływania), należy wprowadzić regulacje zabraniającą nadbudowy takich budynków.</p>	
28.	IARP	§ 10. ust. 4 pkt. 3) lit. c)	<p>Dla przepisu § 10. ust. 4 pkt. 3) lit. c) należy wprowadzić analogiczne regulacje dotyczące ściany usytuowanej w zbliżeniu jak proponuje się dla § 10. ust. 4 pkt. 3) lit. a) Konsekwencją przepisu § 10. ust. 4 pkt. 3) lit. c) w powiązaniu</p>	<p>c) budowę odrębnego budynku gospodarczego lub odrębnego garażu, bezpośrednio przy granicy działki budowlanej lub w odległości nie mniejszej niż 1,5, pod warunkiem, że w pasie szerokości 3,0 m wzdłuż granicy</p>

z § 10. ust. 9 jest objęcie sąsiedniej działki obszarem oddziaływania obiektu w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, jednak sam fakt objęcia tej działki obszarem oddziaływania nie rozwiązuje problemu. Przepis ten utrwała zasadę „kto pierwszy ten lepszy”. Zrealizowanie budynku w zbliżeniu do granicy działki nie mniej niż 1,5 m, spowoduje konieczność ponadnormatywnego odsunięcia od granicy działki budynku sytuowanego na sąsiedniej działce, planowanego do realizacji w późniejszym czasie, lub zmusi do stosowania innych rozwiązań by spełnić wymogi odległości budynków związanych z bezpieczeństwem pożarowym. W takim przypadku niemożliwe będzie zlokalizowanie na działce sąsiedniej budynku w odległości 4,0 m, który posiadałby w ścianie od strony granicy okna, drzwi lub elementy doświetlające. Taki budynek na sąsiedniej działce, by spełnić warunek § 268 ust. 1 projektu rozporządzenia, czyli np. by pomiędzy budynkami odległość wyniosła 8,0 m, musiałby być oddalony od granicy działki o 6,5 m. By możliwość realizacji budynku w zbliżeniu do granicy nie mniej niż 1,5 m nie oddziaływała na działkę sąsiednią w sposób uniemożliwiający zabudowę zgodnie z § 10. ust 1, konieczne jest wprowadzenie dodatkowej regulacji by ściana budynku usytuowana od strony granicy w odległości mniejszej niż 3,0 m, lecz nie mniejszej niż 1,5 m posiadała wymóg realizacji zgodny z warunkami określonymi w § 234. Zastosowanie ściany oddzielenia p.poż znosi warunek oddalenia od siebie budynków ZL na odpowiednią odległość.

Niestety konstrukcja projektowanego przepisu nadal sprawia, że wzniesienie budynku na działce, która sąsiaduje z niezabudowanymi działkami może spowodować lub w większości przypadków spowoduje ograniczenie zabudowy na działce sąsiedniej i w niekorzystny sposób wpłynie na kształtowanie na niej przyszłej zabudowy.

Dodatkowo, w związku z interpretacyjnością pojęcia długości budynku w dotychczasowej praktyce (wzdłuż czy prostopadle do granicy działki?) proponuje się wprowadzenie dodatkowego uściślenia precyzującego jak należy postrzegać długość budynku w tym przepisie.

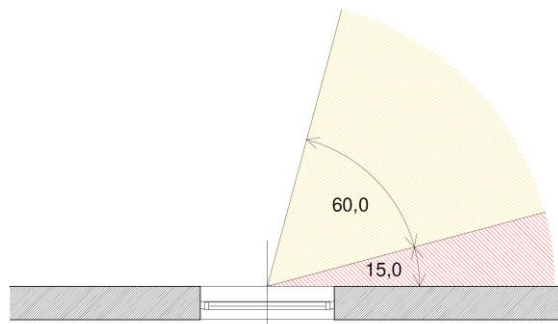
nieruchomości wysokość takiego budynku nie przekroczy 3,0 m, długość mierzona wzdłuż granicy, do której jest zbliżony, nie będzie większa niż 6,5 m oraz ściana budynku umieszczona od strony granicy, do której będzie zbliżony jest zgodna z warunkami określonymi w § 234.

			Użycie słowa „odrębny” zastępujący „wolnostojący” ma na celu zachowanie spójności z przepisem § 10. ust. 4 pkt. 2) w sytuacji, gdy na sąsiedniej działce budowlanej jest już zlokalizowany obiekt o znacznie mniejszej długości (mierzonej) wzdłuż granicy działki. Wówczas nie można byłoby zlokalizować nowego budynku „wolnostojącego” przylegającego do istniejącego. Przez lata za wolnostojący uważano taki budynek, który nie przylega do granicy działki.	
29.	IARP	§ 10. ust. 5	Proponuje się doprecyzowanie przepisu zapobiegające próbie zaprojektowania i wybudowania okapu w odległości 1,0 m od granicy, w stosunku do innych granic działki.	5. W przypadku sytuowania, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 i 3 budynku, w odległości nie mniejszej niż 1,5 m od granicy działki budowlanej – dopuszcza się okap w odległości do 1 m od tej granicy.
30.	IARP	§ 10. ust. 6	Regulacja § 10 ust. 6 budzi wątpliwości, ponieważ: - tworzy specjalne reguły, wg których, jeżeli sąsiad wybudował budynek ze ścianą bez okien i drzwi w odległości 3 m od granicy, to inwestor musi odsunąć ścianę z oknem, drzwiami lub elementem doświetlającym – aż 5 m od granicy (jeżeli sąsiad usytuował budynek 1,5m od granicy lub w granicy, to inwestor musiałby odsuwać własny budynek od tej granicy na odległość odpowiednio: 6,5 m lub 8m - w jednakowy sposób traktuje budynki inwentarskie i gospodarcze, przyjmując, że są one źródłem takich samych uciążliwości dla otoczenia – a <u>tak nie jest.</u> Prawidłowa regulacja tych kwestii wymaga sparametryzowania uciążliwości – odrębnie dla budynków inwentarskich i budynków gospodarczych. Działanie takie jest możliwe, jeżeli pojęcia „budynek inwentarski” oraz „budynek gospodarczy” posiadają prawne definicje. Wówczas można skutecznie wprowadzić limitowanie dopuszczonych prawem uciążliwości, generowanych przez te obiekty. W opiniowanym projekcie rozporządzenia zawarto definicję budynku gospodarczego: Według proponowanego § 3 „ <i>Ileć w rozporządzeniu jest mowa o:</i> 3) - <i>budynku gospodarczym – należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do niezawodowego wykonywania prac</i>	budynek gospodarczy , o którym mowa w definicji wskazanej w § 3 pkt. 3 proponowanego rozporządzenia – powinien podlegać <u>ogólnym regulacjom</u> dla budynków inwentarskich należy opracować: - definicję - <u>odrębne przepisy regulujące ich lokalizację.</u> uzależniając ich parametry od stopnia generowanych uciążliwości dla otoczenia. Regulacje dotyczące budynków inwentarskich mogą zostać wprowadzone do rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (np. w odrębnym rozdziale?) albo do rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie. Biorąc pod uwagę powyższe § 10 ust. 6 winien zostać usunięty lub co najmniej brzmieć: 6. Budynek inwentarskiego ~~lub budynku gospodarczego~~ , uwzględniając przepisy odrębne oraz przepisy § 11, § 52 i § 268–270, nie sytuuje się ścianą z oknem, drzwiami lub elementem doświetlającym w odległości mniejszej niż 8 m od ściany istniejącego na sąsiedniej działce budowlanej budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej, lub takiego, dla

		<p>warsztatowych oraz do przechowywania materiałów, narzędzi, sprzętu i płodów rolnych służących mieszkańcom budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego, budynku rekreacji indywidualnej, a także jego otoczenie, a w zabudowie zagrodowej przeznaczony również do przechowywania środków produkcji rolnej i sprzętu oraz płodów rolnych;</p> <p>Niestety zabrakło definicji budynku inwentarskiego</p> <p>Jest tylko adnotacja w § 208.1. pkt 3 z Działu VI Bezpieczeństwo pożarowe o treści:</p> <p><i>§ 208. 1. Budynek oraz części budynku, stanowiące odrębne strefy pożarowe w rozumieniu § 225, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:</i></p> <p><i>3) inwentarskie (służące do hodowli inwentarza), określane dalej jako IN.</i></p> <p>Problemów nie rozwiązuje stosowanie pojęcia: budynek gospodarczy w definicji zabudowy jednorodzinnej oraz pojęć „budynek gospodarczy” i budynek inwentarski w definicji zabudowy zagrodowej – bo te budynki mogą funkcjonować także w innych typach zabudowy oraz samodzielnie.</p> <p>Według proponowanego § 3 „Ilekcioć w rozporządzeniu jest mowa o:</p> <p><i>28) zabudowie jednorodzinnej – należy przez to rozumieć jeden budynek mieszkalny jednorodzinny lub zespół takich budynków, wraz z garażami i budynkami gospodarczymi;</i></p> <p><i>31) zabudowie zagrodowej – należy przez to rozumieć w szczególności budynki mieszkalne, budynki gospodarcze lub inwentarskie w rodzinnych gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych oraz w gospodarstwach leśnych.</i></p> <p>Warto w tym miejscu przywołać § 12 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie</p> <p>§ 12. Budowle rolnicze uciążliwe dla otoczenia, w szczególności z uwagi na zapylenie, zapachy lub wydzielanie się substancji toksycznych, powinny być odizolowane od przyległych terenów pasem zieleni złożonym z roślinności średnio i wysokopiennej.</p>	<p>którego istnieje ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę.</p>
--	--	---	--

31.	IARP	§ 10 ust. 8	<p>Regulacja § 10 ust. 8 budzi wątpliwości, ponieważ:</p> <p>- często występują działki ewidencyjne, na których wydzielono kilka użytków – np. część oznaczona jest jako „B” a przez środek lub przy obrzeżach biegnie pas terenu użytku „dr” – i wówczas, po wprowadzeniu § 10. ust. 8, zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1–6 nie byłoby wymagane także względem granicy działki, przy której znajduje się użytek „B” – tylko dlatego, że na tej działce gdzieś występuje użytek „dr”</p> <p>- często działki ewidencyjne, które, pomimo iż w całości przeznaczone są na cele drogowe i oznaczone są jako „dr” – stanowią wąskie pasy terenu i jeżeli wprowadzimy ww. przepis, to dopuścimy do bezpośredniego ich obudowania</p> <p>Sytuacją, w której zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1–6 nie powinno być wymagane jest zbliżanie zabudowy do granicy działki drogowej, która w całości stanowi użytek „dr” i stanowi drogę o statusie drogi publicznej, ponieważ dla takich dróg - to ustawa o drogach publicznych limituje odległości zabudowy od krawędzi jezdni.</p> <p>Regulowanie w WT odległości budynków od działek drogowych, <u>na których urządzono drogi publiczne</u> jest zbędne.</p> <p>Wówczas, wzdłuż takich ulic, zgodnie z tradycją, mogą być realizowane np. budynki w zabudowie pierzejowej, ze ścianami frontowymi posiadającymi okna i drzwi. Kwestia ta jest także przedmiotem regulacji urbanistycznych, które mogą w ramach MPZP oraz decyzji WZ zawierać dyspozycje dotyczące linii zabudowy, uznane za lokalnie słuszne. Natomiast w systemie prawnym nie istnieją odrębne regulacje dotyczące odległości budynków od jezdni dróg wewnętrznych i ponieważ drogi wewnętrzne często zajmują całą szerokość działek „dr” i są wąskie – przepis, który pozwalałby na wznoszenie budynków w granicach takich działek, zawężyłby optycznie takie drogi i byłby niekorzystny.</p>	<p>8. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1–6, uwzględniając przepisy odrębne, nie jest wymagane względem granicy działki, <u>na której urządzono drogę publiczną</u> i która stanowi w całości użytek gruntowy oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako „Drogi - dr” lub „Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych a także linii kolejowych - Tp” z wyłączeniem gruntów przeznaczonych pod budowę linii kolejowych, oraz w stosunku do granic terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod drogi publicznie dostępne.</p>
32.	IARP	§ 11. ust. 1.	<p>Przepis powtarza problematyczne warunki dot. naturalnego oświetlenia jakie funkcjonują obecnie, powodując rozbieżne interpretacje i uznaniowość przyjętych parametrów. Parametry</p>	<p>Proponuje się zmianę redakcji przepisu z podziałem na punkty:</p>

mające wpływ na wyznaczanie przesłaniania jak np. grubość ściany budynku sąsiedniego w którym znajduje się przesłaniane okno jest całkowicie niesprawdzalna podobnie jak funkcja pomieszczenia z takim oknem. Pomiar przesłaniania musi umożliwiać wykonanie stosownych obliczeń w sposób zobiektywizowany, bez konieczności ustalania grubości ściany czy konstrukcji okna i jego osadzenia w każdym indywidualnym przypadku, co często byłoby możliwe wyłącznie wizytując sąsiednie mieszkania. Wyznaczanie wewnętrznego lica ściany w sytuacji braku danych grubości ściany istniejącego budynku, w którym zlokalizowane jest okno lub element doświetlający pomieszczenie przesłaniane będzie nadal obarczone błędem skutkującym negowanie przyjętych rozwiązań. Aby zapobiec problemom z tym związanym proponuje się zmianę metody wyznaczania kąta regulującego możliwość występowania elementów przesłaniających z przeniesieniem wierzchołka tego kąta z wewnętrznego na zewnętrzne lico ściany z oknem, obwarowując takie rozwiązanie dodatkowym warunkiem zastosowania „bufora” uniemożliwiającego „położenie” jednego z ramion tego kąta na ścianie przesłaniającego budynku. (propozycja dodania pkt. 3)

Ilustracja tłumacząca działanie propozycji wprowadzającej punkt 3)

By jednoznacznie sprecyzować warunki działania przepisu proponuje się pkt 4 normujący, które elementy tego samego budynku nie są uwzględniane do wyznaczania przesłaniania znajdujących się w tym budynku okien i elementów doświetlających.

1) między ramionami dowolnie wyznaczonego w płaszczyźnie poziomej kąta 60° , którego wierzchołek usytuowany jest na przecięciu płaszczyzny zewnętrznego lica ściany z osią chronionego przed przesłaniem okna lub elementu doświetlającego pomieszczenie - nie znajduje się przesłaniająca część tego samego budynku lub inny obiekt przesłaniający w odległości **mierzonej od wierzchołka kąta, mniejszej niż:**

- a) wysokości przesłaniania - dla obiektów przesłaniających o wysokości do 35m,
  - b) 35 m - dla obiektów przesłaniających o wysokości ponad 35m;
- 2) zostały zachowane warunki, o których mowa w § 49 i § 52;

3) Odchylenie ramion kąta, o którym mowa w pkt. 1 i 3 od lica ściany z oknem do pomieszczenia przesłanianego - powinno wynosić min. 15° ;

4) Balkonów, gzymsów i okapów znajdujących się nad oknem i elementem doświetlającym w tym budynku nie uznaje się jako przesłaniającą część tego samego budynku

			Wszystkie propozycje zmiany przedmiotowego przepisu wynikają z obserwacji i doświadczeń wieloletniej praktyki jego stosowania i konsekwencji jakie ze sobą niesie dotychczasowy zapis, który został przeniesiony prawie bez zmian do obecnego projektu rozporządzenia.	
33.	IARP	§ 11. ust. 2.	Ze względu na stosowanie w pomieszczeniu drzwi balkonowych sięgających do podłogi pomieszczenia i braku uzasadnienia dla konieczności zapewnienia doświetlenia niewielkiego fragmentu podłogi przy tych drzwiach a w konsekwencji zwiększania wysokości przesłaniania (i tym samym odległości pomiędzy obiektami) od najwyższej krawędzi przesłanianej do najniższej krawędzi okna przesłanianego - należy ograniczyć poziom dolnej krawędzi najniższego położonego okna do wysokości ok. 0,85 m od poziomu podłogi pomieszczenia, w którym znajduje się najniższe położone okno (drzwi balkonowe) lub inny element doświetlający.	2. Wysokość przesłaniania, o której mowa w ust. 1, mierzy się od poziomu dolnej krawędzi najniższego położonego okna lub elementu doświetlającego chronionego przed przesłanianiem, jednak nie niżej niż 0,85 m od poziomu podłogi pomieszczenia, w którym znajduje się to okno lub element doświetlający - do poziomu najwyższej zacieniającej krawędzi obiektu przesłaniającego lub jego przesłaniającej części.
34.	IARP	§ 12.	W przepisie brak jest parametru szerokości dojazdu co czyni przepis niepełnym. Proponuje się szerokość dojazdu do działek i budynków taką samą jak wskazaną w § 14. 1. Jednocześnie ze względu na brak potrzeby regulowania szerokości dojazdu do budynków mieszkalnych jednorodzinnych proponuje się wprowadzenie odpowiedniego zastrzeżenia. Jest indywidualną sprawą mieszkańców budynków mieszkalnych jednorodzinnych w jaki sposób będą dochodzić do drzwi wejściowych swoich budynków i ten parametr nie wymaga żadnej regulacji. W związku z wprowadzeniem dodatkowego punktu dot. szerokości dojazdów następuje dostosowanie kolejności pozostałych punktów.	Zmiana redakcji i konfiguracji przepisu. Proponuje się klarowny jednoznaczny podział, w którym odrębnie zgrupowano przepisy dotyczące dojazdu i dojazdu do <u>działki budowlanej</u> oraz odrębnie dojazdu i dojazdu <u>do budynku</u> : § 12. 1. Do działki budowlanej zapewnia się dojazd i dojazd umożliwiający dostęp do drogi publicznej, odpowiednio do przeznaczenia i sposobu ich użytkowania oraz wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej, określonych w przepisach odrębnych: 1) Szerokość jezdni stanowiącej dojazd jest nie mniejsza niż 3 m, szerokość dojazdu jest nie mniejsza niż 1,5 m 2) Dopuszcza się zastosowanie dojazdu i dojazdu do działki budowlanej w postaci ciągu pieszo-jezdnego, pod warunkiem, że ma on szerokość nie mniejszą niż 5 m i umożliwia ruch pieszy oraz ruch i postój pojazdów. 3) Dopuszcza się w istniejącej zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej, zastosowanie istniejącego

				<p>dojścia i dojazdu do działki budowlanej w postaci ciągu pieszo-jezdnego, pod warunkiem, że ma on szerokość nie mniejszą niż 3 m.</p> <p>2. Do budynku i urządzenia z nim związanego zapewnia się dojście i dojazd odpowiednie do przeznaczenia i sposobu ich użytkowania oraz wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej, określonych w przepisach odrębnych:</p> <p>1) Szerokość jezdni stanowiącej dojazd jest nie mniejsza niż 3 m, szerokość dojścia jest nie mniejsza niż 1,5 m</p> <p>2) W przypadku budynku i urządzenia z nim związanego, wymagającego dojazdu, funkcję tę może spełniać dojście, pod warunkiem, że jego szerokość jest nie mniejsza niż 4,5 m.</p> <p>3) Nie określa się szerokości, dojazdu i dojścia do budynku w zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej i rekreacji indywidualnej</p> <p>3. Dojście i dojazd do budynku, z wyjątkiem zabudowy jednorodzinnej, rekreacji indywidualnej i zabudowy zagrodowej, wyposaża się w zainstalowane oświetlenie elektryczne, zapewniające bezpieczne ich użytkowanie po zapadnięciu zmroku.</p>
35.	IARP	§ 15. ust. 1 i 2	<p>Współczesne samochody, które sukcesywnie wypierają starsze, są po wielokroć bardziej przyjazne środowisku i ludziom, ich szkodliwość jest coraz mniejsza. Pojazdy poruszające się po drogach Unii Europejskiej muszą spełniać wyśrubowane normy spalin i hałasu, a coraz popularniejsze pojazdy z napędem elektrycznym prawie w ogóle nie powodują uciążliwości znanych dla pojazdów o napędzie spalinowym.</p> <p>Prawo powinno być dostosowane do istniejących realiów i kierować się zasadami logiki. Szkodliwość samochodów stojących na parkingach, jest prawie zerowa. Szkodliwość samochodów parkujących lub odjeżdżających ze swoich miejsc jest niewielka (ruch trwa zaledwie kilka chwil,) w stosunku do samochodów poruszających się po drogach</p>	<p>Proponuje się całkowitą zmianę przepisu:</p> <p>§ 15. 1. Odległość stanowiska postojowego oraz zgrupowania do 10 stanowisk postojowych dla samochodów osobowych:</p> <p>1) od okna budynku mieszkalnego wynosi co najmniej 4,0 m</p> <p>2) do granicy działki budowlanej nie określa się</p> <p>3) nie określa się odległości od okna przy sytuowaniu stanowiska postojowego przy budynku jednorodzinnym</p> <p>Alternatywnie proponuje się zmiany w istniejącej redakcji przepisu (zmiana parametrów i ze zmianami:</p>

publicznych i wewnętrznych, gdzie natężenie ruchu, a więc spalin i hałasu jest znaczne.

Wyznaczanie odległości miejsc postojowych ze względu na podniesiony poziom akustyczny też nie ma większego znaczenia, ponieważ odgłos silnika słyszany z odległości 4 m czy 10 metrów jest dla ucha ludzkiego praktycznie taki sam, a w sytuacji miejsc postojowych np. usytuowanych między budynkami, gdzie akustyka jest spotęgowana odbiciami fal od ścian budynków, odległości miejsc postojowych nie mają żadnego znaczenia dla efektu akustycznego. Warto również zauważyć, że przy dzisiejszym rozwoju technologicznym, produkowane obecnie okna, drzwi inne przeszklenia, posiadają kilkakrotnie lepsze właściwości izolacji akustycznej, niż dwie dekady temu.

W przepisie określono minimalne odległości stanowiska postojowego oraz zgrupowania stanowisk postojowych, w tym również zadaszonych, oraz otwartego garażu wielopoziomowego od m.in. elementu doświetlającego pomieszczenie przeznaczone na stały pobyt ludzi. Element doświetlający został zdefiniowany w § 3. pkt. 10 jako szklana powierzchnia/przegroda – nieotwieralna, więc z założenia trwale szczelna. Bez uzasadnienia jest stawianie warunku minimalnej odległości miejsc parkowania samochodów osobowych czy samochodów innych niż samochody osobowe od takiego elementu budynku. Element ten z uwagi na „nieotwieralność” stanowi odpowiednią barierę zabezpieczającą przed przedostawaniem się do wnętrza budynku ewentualnych uciążliwości generowanych przez parkujący pojazd.

Proponuje się również wyszczególnienie obiektów z kategorii budynku opieki zdrowotnej (zgodnie z propozycją dodania nowej definicji tych obiektów) do tych, które ze względu na swoją specyfikę wymagają zapewnienia odległości od stanowisk postojowych, która może być pożądana w przeciwieństwie do pozostałych budynków opieki zdrowotnej np. przychodni zdrowia czy gabinetów gdzie z uwagi na krótkotrwałą usługę medyczną (porada, badanie, drobny zabieg) postój samochodu nie powoduje większej uciążliwości dla użytkowników takiego budynku a pożądane jest zbliżenie

§ 15. 1. Odległość stanowiska postojowego oraz zgrupowania stanowisk postojowych, w tym również zadaszonych oraz otwartego garażu wielopoziomowego od: placu zabaw dla dzieci, boiska dla dzieci i młodzieży, okna ~~lub elementu doświetlającego~~ pomieszczenia przeznaczonego na stały pobyt ludzi w budynku **stacjonarnej, całodobowej** opieki zdrowotnej, w budynku oświaty i wychowania, w budynku mieszkalnym, w budynku zamieszkania zbiorowego, z wyjątkiem: hotelu, motelu, pensjonatu, domu wypoczynkowego, domu wycieczkowego, schroniska młodzieżowego i schroniska, jest nie mniejsza niż:

1) dla samochodów osobowych:

- a) **6** m – w przypadku stanowiska postojowego oraz zgrupowania do 10 stanowisk postojowych łącznie,
- b) 10 m – w przypadku zgrupowania od 11 do 60 stanowisk postojowych łącznie,
- c) 20 m – w przypadku zgrupowania powyżej 60 stanowisk postojowych;

2) dla samochodów innych niż samochody osobowe:

- a) 10 m – w przypadku stanowiska postojowego oraz zgrupowania do 4 stanowisk postojowych łącznie,
- ~~b) 20 m – w przypadku zgrupowania powyżej 4 stanowisk postojowych.~~

2. Stanowisko postojowe, w tym również zadane oraz otwarty garaż wielopoziomowy sytuuje się na działce budowlanej w odległości od granicy tej działki nie mniejszej niż:

1) dla samochodów osobowych:

- a) 3 m – w przypadku stanowiska postojowego oraz zgrupowania do 10 stanowisk postojowych łącznie,
- b) 6 m – w przypadku zgrupowania od 11 do 60 stanowisk postojowych łącznie,
- ~~c) 16 m – w przypadku zgrupowania powyżej 60 stanowisk postojowych;~~

2) dla samochodów innych niż samochody osobowe:

- a) 6 m – w przypadku stanowiska postojowego oraz zgrupowania do 4 stanowisk postojowych łącznie,

stanowisk postojowych, na których parkują pojazdy dowożące pacjentów, którzy z uwagi na swoją kondycję zdrowotną powinni mieć możliwość przebycia jak najkrótszej drogi od samochodu do wejścia do budynku przychodni, innych gabinetów czy usług medycznych.

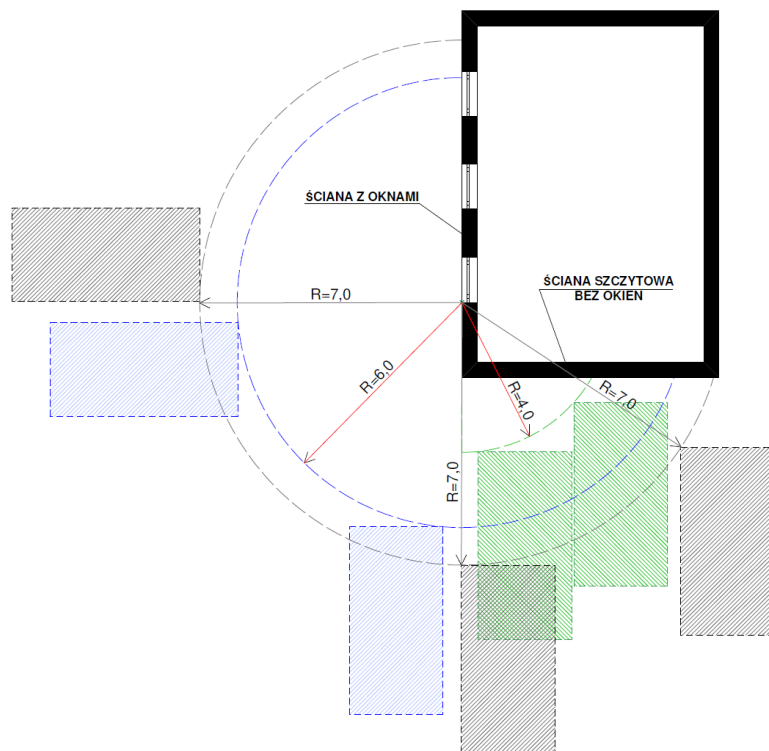
W przypadku stanowiska postojowego dla samochodów osobowych oraz zgrupowania do 10 takich stanowisk postojowych włącznie postuluje i proponuje się zmniejszenie odległości od okien **do 6 m** co umożliwi lepsze wykorzystanie przestrzeni na niewielkich działkach, jednocześnie nie wpływając na nadmiernie negatywnie oddziaływanie spalin i ewentualnego hałasu. Taka regulacja będzie również spójna z odległością stanowisk postojowych od granicy w powiązaniu z najmniejszą odległością do okien sytuowanych w ścianach prostopadłych do granicy. W obecnym układzie przepisów (7 m do okien i 3 m do granicy) ustalone odległości nie są wzajemnie spójne ponieważ powodują konieczność ponadnormatywnego odsunięcia od granicy działki stanowiska postojowego, w sytuacji gdy na sąsiedniej działce budynek będzie znajdował się w odległości 3 m od granicy działki ścianą pełną ale okno będzie usytuowane w ścianie prostopadłej do granicy i w rezultacie jego krawędź może być zbliżona do tej granicy znacznie mniej niż 4,0 m. Konstrukcja przepisów zawarta w projekcie rozporządzenia będzie wymuszała wówczas odsunięcie stanowisk postojowych o więcej niż 3 m od tej granicy działki by zachować odległość 7 m pomiędzy najbliższym oknem a stanowiskiem postojowym. Taka zależność działa również odwrotnie tj. przy usytuowaniu stanowiska 3,0 m od granicy działki okno w ścianie prostopadłej do granicy w budynku na sąsiedniej działce musi zostać odsunięte na odległość 7 m od stanowiska, czyli wpływa na możliwość swobodnego kształtowania zabudowy na działce sąsiedniej (powoduje, że działka sąsiednia musi zostać objęta obszarem oddziaływania). Ponadto odległość 6,0 m jest tożsama z najmniejszą dopuszczalną odległością zabudowy od krawędzi jezdni ustaloną dla dróg gminnych (Art. 43. 1. ustawy o drogach publicznych). Oddziaływanie pojazdów poruszających się po drogach w stosunku do okien budynków wymienionych w ust. 1 - jest wówczas znacznie większe niż pojazdów stojących na stanowiskach

b) 16 m – w przypadku zgrupowania powyżej 4 stanowisk postojowych.

			<p>postojowych, przy czym obecnie zabudowa wraz z oknami może być oddalona od dróg jedynie o 6 m, gdy tymczasem mniej uciążliwe stanowiska postojowe muszą być oddalone o 7 m.</p> <p>Ponad to proponuje się usunięcie z regulacji zgrupowania powyżej 60 stanowisk postojowych. Z geometrii parkingu wynika, że parking na 10 – 60 stanowisk postojowych ma już wielkość powodującą lokalizację kolejnych (dalszych) stanowisk w odległości zwiększonej o co najmniej 10 m w stosunku do tych zlokalizowanych najbliżej okien. W związku z tym oraz wobec dystansu zapisanego w rozporządzeniu jako pas dzielący parkingi, dla naprawdę dużych parkingów ustalenie dwu różnych odległości od okien nie ma praktycznie żadnego wpływu na ich projektowanie i realizację. Obecne regulacje, przeniesione do projektu rozporządzenia w zakresie powyżej 60 stanowisk utrudniają zapewnienie maksymalnej liczby łatwo dostępnych miejsc postojowych wzdłuż lokalnych i wewnętrznych dróg. Złagodzenie przepisów normujących odległość miejsc postojowych od budynków pozwala zwiększyć udział parkingów naziemnych, co może skutkować większym udziałem miejsc postojowych ogólnodostępnych i może skutkować zmniejszeniem garaży podziemnych, a co za tym idzie obniżeniem cen mieszkań.</p>	
36.	IARP	§ 15. ust. 2	<p>Proponuje się dodanie do § 15. nowej regulacji po ust. 2 umożliwiającej zbliżenie odległości stanowiska postojowego do okna lub elementu doświetlającego do 4 m, jeżeli odległość dotyczy stanowiska <u>niezwróconego bezpośrednio w stronę okna</u> podlegającego ochronie.</p> <p>W takiej sytuacji uciążliwość stanowiska postojowego w stosunku do okna jest dużo mniejsza zarówno w kontekście ewentualnego hałasu jaki i roznoszenia się w powietrzu spalin.</p>	<p>2a. Odległość stanowiska postojowego określona w ust. 1 pkt 1. lit. a) może zostać zmniejszona do 4 m, w przypadku, gdy stanowisko nie jest zwrócone bezpośrednio w stronę okna.</p>

OZNACZENIA:

- LOKALIZACJA STANOWISK POSTOJOWYCH WG OBECNYCH PRZEPISÓW W ODLEGŁOŚCI - 7,0 m (do 10 stanowisk włącznie)
- PROPOZYCJA ZMIANY ODLEGŁOŚCI LOKALIZACJI STANOWISK POSTOJOWYCH, DO - 6,0 m (do 10 stanowisk włącznie)
- PROPOZYCJA UZUPELNIENIA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH LOKALIZACJI STANOWISK POSTOJOWYCH W ODL. - 4 m (STANOWISKA NIEZWRÓCONE BEZPOŚREDNIO W STRONĘ OKIEN)

Ilustracja propozycji wprowadzenia przepisu regulującego odległość stanowisk postojowych niezwróconych bezpośrednio w stronę okna

37. IARP § 15. ust. 3 Ze względu na racjonalność stosowania przepisu proponuje się zmniejszenie odległości pomiędzy stanowiskami tworzącymi zgrupowanie. W sytuacji usunięcia przepisu definiującego parking (stanowiska + dojazd łączący

3. Jeżeli odległość pomiędzy poszczególnymi stanowiskami postojowymi lub zgrupowaniami stanowisk postojowych **w obrębie działki budowlanej** jest mniejsza niż **6 m** dla samochodów osobowych oraz 10 m dla

			<p>stanowiska) gdy grupy stanowisk usytuowane są po dwóch stronach dróg gminnych lub dróg wewnętrznych posiadających szerokość 5 m, będą traktowane jako jedno zgrupowanie nawet jeśli obsługują obiekty niewchodzące w skład jednego zamierzenia budowlanego. Proponuje się zmniejszenie odległości do 5 m lub ewentualnie ustalenie tej odległości na 6 m (tak jak proponowana najmniejsza odległość od stanowiska do okien budynków)</p> <p>Należy również sprecyzować inne parametry pomiaru, aby nie zachodziła możliwość zaliczania do zgrupowania miejsc postojowych zlokalizowanych np. na działce sąsiedniej lub w pasie drogowym</p>	<p>samochodów innych niż samochody osobowe, to stanowiska te tworzą jedno zgrupowanie, do którego stosuje się odległości określone w ust. 1 i 2.</p>
38.	IARP	§ 15 ust.5	<p>Przepis z wadą prawną – opierający się o nie istniejące już pojęcie „<i>linii rozgraniczających drogę</i>” (<i>ulicę</i>), zawarte do 2019r. w § 3 pkt.3 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w <i>sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie</i> i uchylone przez Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 sierpnia 2019r. <i>zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie</i> (Poz. 1643 z dnia 29 sierpnia 2019r.)</p> <p>Linie rozgraniczające zastąpiono pojęciem pasa drogowego</p> <p>Konieczne jest całkowite przereformowanie przepisu ze względu na potencjalną łatwość i skuteczność zaskarżenia lokalizacji miejsc postojowych urządzonych w oparciu o obecny zapis §15 ust.5 WT</p>	<p>5. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1 i 2, nie jest wymagane przy sytuowaniu stanowiska postojowego dla samochodów osobowych przy granicy pasa drogowego drogi publicznie dostępnej.</p>
39.	IARP	§ 15. ust. 6 i 7	<p>Ze względu na małe natężenie ruchu pojazdów obsługujących zabudowę jednorodzinną, biorąc pod uwagę wcześniejsze argumenty dotyczące braku nadmiernej uciążliwości współczesnych pojazdów - postuluje się zwolnienie zabudowy jednorodzinnej ze stosowania odległości zarówno do okien jak i granic działek, z wprowadzeniem warunku stosowania ich dla zgrupowań stanowisk do 4 włącznie. Powyższy warunek wynika z ograniczenia ilości stanowisk przypadających na budynek mieszkalny jednorodzinny dwulokalowy - dwa stanowiska na jeden lokal x 2 lokale w budynku mieszkalnym jednorodzinny = 4 stanowiska. Dotychczas stosowane przepisy dot. odległości stanowisk postojowych w zabudowie</p>	<p>6. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 nie jest wymagane dla zabudowy jednorodzinnej, zagrodowej i rekreacyjnej w przypadku pojedynczego stanowiska lub zgrupowania do czterech stanowisk postojowych dla samochodów osobowych. W przypadkach powyżej 4 stanowisk zasady określone w ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 stosuje się odpowiednio.</p>

			<p>jednorodzinnej i zagrodowej były nieprecyzyjne i szeroko interpretowane np. sformułowanie „zlokalizowanych przy tym budynku”, a często nie pozwalały również w przypadku zabudowy bliźniaczej czy szeregowej na wąskich działkach na usytuowanie nawet jednego stanowiska, którego lokalizacja zachowywałaby wymagane odległości zarówno do okien budynków mieszkalnych na sąsiednich działkach jak i do granic tych działek.</p> <p>Proponowana konstrukcja przepisu zabezpiecza również przed nadmiernym grupowaniem w jednej części działki stanowisk postojowych przy poszczególnych budynkach mieszkalnych jednorodzinnych lokalizowanych w obrębie jednej działki.</p>	
40.	IARP	§ 15.ust. 8	<p>§ 15.ust. 8 projektu rozporządzenia budzi wątpliwości, ponieważ:</p> <p>- często występują działki ewidencyjne, na których wydzielono kilka użytków – np. część oznaczona jest jako „B” a przez środek lub przy obrzeżach biegnie pas terenu użytku „dr” – i wówczas, po wprowadzeniu § 15. Ust. 8, zachowanie odległości, o których mowa w ust. 2 nie byłoby wymagane także względem granicy działki, przy której znajduje się użytek „B” – tylko dlatego, że na tej działce gdzieś występuje użytek „dr”</p> <p>Konsekwencje przestrzenne, które przyniosłby ww. § 15.8. prawdopodobnie nie byłyby zgodne z intencjami prawodawcy. Przepis winien odnosić się wyłącznie do użytków „dr”, które prowadzone są bezpośrednio przy granicy działki ewidencyjnej, sąsiadującej z odrębną nieruchomością</p> <p>Do tej pory tereny przeznaczone w MPZP pod drogi były traktowane jako działki drogowe, co w świetle zapisów projektowanego rozporządzenia nie będzie już możliwe, jeśli nie widnieją w ewidencji jako „Dr” lub „Tp”, a logicznym jest traktowanie takich działek/terenów jako drogowe</p>	<p>§ 15.8. Zachowanie odległości, o których mowa w ust. 2 nie jest wymagane względem granicy działki, na której przy tej granicy występuje użytek gruntowy oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako „Drogi - dr” lub „Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych a także linii kolejowych - Tp” z wyłączeniem gruntów przeznaczonych pod budowę linii kolejowych oraz w stosunku do granic terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod drogi publiczne.</p>
41.	IARP	§ 17. ust. 3	<p>Z § 17. ust. 3 należy usunąć określenie „stabilizowaną” - sugerujące wprost technikę wzmocnienia gruntu. Przepis w tym przypadku winien wskazywać cel, jakim jest odpowiednie do przewidywanych obciążeń utwardzenie gruntu, co z kolei umożliwi zastosowanie różnych rozwiązań technicznych jakim</p>	<p>3. Stanowisko postojowe i dojazd manewrowy dla samochodów mają nawierzchnię utwardzoną lub co najmniej gruntową ~~stabilizowaną~~ wzmocnioną, dostosowaną do projektowanych obciążeń,</p>

			np. jest wzmocnienie typu „geokrata”, umożliwiająca przemieszczenie się pojazdu nawet o dużym obciążeniu. Przepis winien być otwarty na nowe pojawiające się wraz z rozwojem techniki rozwiązania.	zapewniająca odprowadzenie wody, ze spadkiem zapewniającym spływ wody.
42.	IARP	§ 19. ust. 1	Redakcja zapisu § 19. ust. 1 jest nieprawidłowa i nielogiczna ze względu na cel jakemu ma służyć, gdyż poprzez zapis „ <i>od okna ... budynku z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi</i> ” odnosi się do <u>wszystkich okien</u> budynku, który tylko posiada pomieszczenie przeznaczone na pobyt ludzi. Nie ma żadnego uzasadnienia ochrona okien i drzwi do pomieszczeń technicznych, gospodarczych, magazynowych itp. Dodatkowo nie ma potrzeby ustalania odległości do <u>nieotwieranego</u> elementu doświetlającego. Przepis powinien odnosić się nie do wszystkich okien budynku a tylko do okien prowadzących do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Obecna redakcja przepisu jest powodem wielu interpretacji i nieuzasadnionych rozwiązań projektowych co nie służy prawidłowemu gospodarowaniu przestrzenią.	§ 19. 1. Odległość miejsca do gromadzenia odpadów stałych, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 1, 3 i 4, wynosi co najmniej: 1) 10 m – od okna lub drzwi ~~lub elementu doświetlającego budynku z pomieszczeniem przeznaczonym do~~ pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi;
43.	IARP	§ 19. ...	W Rozdziale 4 „Miejsce do czasowego gromadzenia odpadów stałych” zabrakło istniejącego przepisu zwalniającego ze stosowania odległości wskazanych w ust. 1 pkt 1 i 2 dla budynków w zabudowie jednorodzinnej. Stosowanie tego zwolnienia do tej pory nie przynosiło żadnych negatywnych konsekwencji i sankcjonowało z logicznych przesłanek utrwaloną rzeczywistą praktykę. Pozwalało w wielu przypadkach na racjonalnie gospodarowanie przestrzenią niewielkich działek w zabudowie jednorodzinnej. Odległość 10 m od „śmietnika” sprowadzającego się najczęściej do jednego zamykanego pojemnika, w stosunku do budynku mieszkalnego jednorodzinnego nie znajduje żadnego uzasadnienia! Przez lata dla zabudowy jednorodzinnej obowiązywało zmniejszenie odległości pomiędzy budynkiem mieszkalnym a miejscem do gromadzenia odpadów stałych co funkcjonowało do końca grudnia 2018 roku, kiedy wprowadzono rozsądny przepis o braku regulacji w tym zakresie. Obecne regulacje w tym zakresie należy ocenić bardzo negatywnie.	5. W zabudowie jednorodzinnej, zagrodowej i rekreacji indywidualnej odległości, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie określa się.

			<u>Postuluje się przywrócenie zapisu o nieokreślanu odległości dla miejsc do gromadzenia odpadów stałych w zabudowie jednorodzinnej.</u>	
44.	IARP	§ 21 ust.3	Błąd stylistyczny w redakcji przepisu skutkuje innym sensem przekazu. To nie sieć wodociągowa i kanalizacyjną przyłącza się do działki, ale odwrotnie. Korekta stylistyczna powodująca zmianę merytoryczną.	§21. 3. W przypadku braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, działka, o której mowa w ust. 1, (...)
45.	IARP	§.23.2.	Wciąż niesłusznie utrzymany jest priorytet odprowadzania wody deszczowej do kanalizacji. Jest to nieoprawne klimatycznie. Co z retencją i wykorzystaniem deszczówki? Według projektowanego przepisu by odprowadzić wody na teren własnej działki należy uzyskać odmowne warunki przyłączenia do kanalizacji. Natomiast żeby korzystać z pozostałej infrastruktury indywidualnej - „z indywidualnego źródła energii elektrycznej i ciepła”, studni lub zbiornika na nieczystości - nie trzeba mieć odmownych warunków technicznych przyłączenia. Należy zmienić lub usunąć warunek konieczności przyłączenia się do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Poza tym wysokość budynku nie ma większego wpływu na faktyczną i obliczeniową ilość odprowadzanych wód opadowych – liczy się jego powierzchnia zabudowy lub dachu (balkonów, loggii tarasów).	§ 23. Odprowadzenie wód opadowych realizuje się przez odprowadzenie na własny teren nieutwardzony, do zbiornika retencyjnego, do dołu chłonnego, do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej.
46.	IARP	§ 24	Zapis niedokładny Projektowany przepis poprzez swoją formę twierdzącą brzmi niejednoznacznie. Poza tym nie jest jasne czy odnosi się do kształtowania zabudowy czy ukształtowania terenu.	24. Zabrania się kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu powodującego zmianę naturalnego spływu wód opadowych, w wyniku której wody są kierowane na teren sąsiedniej nieruchomości.
47.	IARP	§ 29	Należy wykreślić sformułowanie „element doświetlający” z zapisów §29, ponieważ jego umieszczenie nie ma uzasadnienia logicznego. Skoro zgodnie z definicją z §3 pkt.3 przez „element doświetlający” należy rozumieć umieszczoną w ścianie, nieotwierałą , przezroczystą powierzchnię szklaną i przegrodę przezroczystą zapewniającą naturalne oświetlenie pomieszczenia, z wyjątkiem przegrody z luksferów oraz cegieł i pustaków szklanych; to nie ma żadnego wpływu na ten	Należy wykreślić sformułowanie „element doświetlający” ze wszystkich zapisów § 29

			element jego odległość od wylotu przewodu wentylującego oraz pokrywy zbiornika na nieczystości ciekłe	
48.	IARP	§ 29 ust. 1 pkt 2	Proponuje się doprecyzować zapis, bo jest wysoce niejasny - jak liczyć odległość „wylotu przewodu wentylującego oraz pokrywy zbiornika” dla „zbiorników na nieczystości ciekłe o łącznej pojemności [...]”? Od skrajnego zbiornika w szeregu? A może od średniej geometrycznej wszystkich wylotów? A w jakiej odległości zbiorniki nie byłyby już rozpatrywane zbiorczo? Czy 2 zbiorniki po 6 m ³ , usytuowane od siebie w odległości 30m, też powinny być traktowane zbiorczo?	Proponuje się rozważyć i doprecyzować zapis.
49.	IARP	§ 30.	Proponuje się by w stosunku do budynku mieszkalnego jednorodzinne szczególne dopuszczenie lokalizacji obejmowało również zbiornik na nieczystości ciekłe pod warunkiem odprowadzenia jego odpowietrzenia (przewodu wentylującego) przez instalację kanalizacyjną co najmniej 0,6 m powyżej górnej krawędzi okna, elementu doświetlającego lub drzwi zewnętrznych w tym budynku. Taka regulacja pozwoli na lepsze wykorzystanie terenu niedużych działek budowlanych przy jednoczesnym zachowaniu odpowiednich wymogów sanitarnych.	§ 30. Przepływowy, szczelny osadnik podziemny, stanowiący część przydomowej oczyszczalni ścieków bytowych, służący do wstępnego ich oczyszczania, a także zbiornik na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³ może być sytuowany w bezpośrednim sąsiedztwie budynku mieszkalnego jednorodzinne, pod warunkiem wyprowadzenia jego odpowietrzenia przez instalację kanalizacyjną co najmniej 0,6 m powyżej górnej krawędzi okna, elementu doświetlającego lub drzwi zewnętrznych w tym budynku.
50.	IARP	§ 32	W [przepisie występuje luka prawna pomijająca decyzje administracyjne określające parametry planowanej inwestycji, jakimi są Decyzje o Warunkach Zabudowy, a także opuszczenie słowa mieszkaniową.	§ 32. Na działce budowlanej, przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, budynek opieki zdrowotnej (z wyjątkiem przychodni) oraz oświaty i wychowania, co najmniej 25% powierzchni działki urządza się jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego, jeżeli inny procent nie wynika z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
51.	IARP	§ 33. ust. 1.	Regulacja § 33. ust.1. nie zapewnia realizacji placów zabaw ze względu na zbyt ogólny zapis dot. zespołu budynków wielorodzinnych, bez podania parametrów jakim należy się kierować przy decyzji o urządzeniu placu zabaw: - często dla większego terenu wydawanych jest kilka decyzji na budowę – każda dla pojedynczego budynku wielorodzinnego, które łącznie tworzą zespół, a który jako	Propozycja nowej redakcji przepisu: § 33. 1. W zabudowie wielorodzinnej: a) utworzonej przez co najmniej jeden budynek mieszkalny zawierający ponad 100 mieszkań lub w zespole budynków objętych jednym zamierzeniem budowlanym zawierającym łącznie ponad 100 mieszkań – należy zapewnić plac zabaw dla dzieci

			<p>pojedynczy wg ww. § 33.1. mógłby być pozbawiony placu zabaw i miejsca rekreacji</p> <p>- teren, który winien być przeznaczony na plac zabaw i miejsca rekreacji nie został sparametryzowany i wg ww. § 33.1. może być dowolnych rozmiarów</p> <p>Jeżeli intencją prawodawcy jest zapewnienie mieszkańcom budynków wielorodzinnych odpowiednich placów zabaw i miejsc rekreacji – to winny być one sparametryzowane, podobnie jak inne składowe zabudowy (np. poprzez wskazanie minimalnych powierzchni mieszkań i ich wyposażenia)</p> <p>plac zabaw powinny znajdować się nawet przy jednym budynku mieszkalnym wielorodzinnym. Jeżeli zostanie zapis o zespole budynków objętych jednym pozwoleniem, to na każdy budynek będzie składany osobny wniosek o decyzje o pozwoleniu na budowę, co nie będzie zmuszało do zapewnienia placów zabaw.</p>	<p>o powierzchni 100 m², przy czym co najmniej 30% tej powierzchni znajduje się na terenie biologicznie czynnym, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej;</p> <p>b) przy każdym budynku mieszkalnym należy zapewnić miejsce rekreacyjne dostępne dla mieszkańców oraz osób ze szczególnymi potrzebami o powierzchni 1m² na 1 mieszkanie, w ramach którego co najmniej 50% terenu jest pokryte roślinnością</p> <p>- z wyposażeniem co najmniej w: piaskownicę, 1 huśtawkę dla dzieci, 1 ławkę z oparciem - na 10 mieszkań oraz 1 drzewo na 15 m², lecz nie mniej niż jedno drzewo.</p>
52.	IARP	§ 33. Ust. 2.	<p>Pełne nasłonecznienie w wymaganym przepisem czasie 4 godzin w dniach równonocy, może w lecie utrudniać użytkowanie placu zabaw, co potwierdzają rodzice małych dzieci. Ze względu na ocieplenie klimatu, nasłonecznienie powodujące również znaczny wzrost temperatury, przestaje być cechą jednoznacznie pozytywną. Proponuje się zmniejszenie liczby godzin nasłonecznienia z jednoczesnym warunkiem pokrycia nasłonecznieniem 100% powierzchni terenu placu zabaw. W par. 33 ust. 1 zaproponowano częściowe zadrzewienie placu zabaw, przepisy mają działać łącznie.</p>	<p>2. Nasłonecznienie placu zabaw, o których mowa w ust. 1, wynosi co najmniej 3 godziny, liczone w dniu równonocy w czasie słonecznym, w godzinach 10⁰⁰ – 16⁰⁰. W zabudowie śródmiejskiej dopuszcza się łączne nasłonecznienie nie krótsze niż 1,5 godziny.</p> <p>Nasłonecznienie dotyczy 100% powierzchni terenu placu zabaw.</p>
53.	IARP	§ 33. Ust. 3.	<p>Ww. regulacja budzi wątpliwości, bowiem § 33. 3. – nie uwzględnia zróżnicowanego oddziaływania dróg, na place zabaw i bawiące się na nich dzieci - zależnego od klasy dróg.</p>	<p>Propozycja nowej redakcji przepisu:</p> <p>§ 33. 3. Odległość placu zabaw dla dzieci i miejsca rekreacyjnego, o których mowa w ust. 1, oraz boiska dla dzieci i młodzieży:</p> <p>a) od okna pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi oraz od miejsca gromadzenia odpadów wynosi co najmniej 10 m</p>

				<p>b) od granicy pasa drogowego drogi publicznie dostępnej wynosi co najmniej dla drogi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasy dojazdowej – 10 m - klasy lokalnej – 30 m - klasy zbiorczej – 50 m - klasy głównej, ekspresowej i autostrady – 100 m
54.	IARP	§ 36.	W § 36. niezbędne jest uściślenie. Furtka winna być regulowana niezależnie od przypadku jej zastosowania.	§ 36. Szerokość bramy wynosi w świetle co najmniej 2,4 m. Szerokość furtki jest nie mniejsza niż 0,9 m. Na drodze pożarowej szerokości te regulują przepisy odrębne dotyczące ochrony przeciwpożarowej.
55.	IARP	§ 37	Zmieniono redakcję dotychczasowego przepisu paragraf 45. W dotychczasowej redakcji zaopatrzenie budynku z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi w wodę do spożycia przez ludzi i do celów przeciwpożarowych było wymogiem fakultatywnym (jeżeli wymagają tego przepisy odrębne). W proponowanej wersji (paragraf 37) wyposażenie w wodę do spożycia przez ludzi i do celów przeciwpożarowych staje się obligatoryjne. Jest to nieuzasadnione zaostrzenie wymagań. W wielu budynkach są pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, ale ze względu warunki ochrony przeciwpożarowej nie jest wymagane instalowanie w nich wody do celów przeciwpożarowych, a w niektórych przypadkach również do celów spożywczych.	§ 37. Budynek z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi zaopatrza się co najmniej w wodę do spożycia przez ludzi, a jeżeli wymagają tego przepisy odrębne wodę oraz do celów przeciwpożarowych, oraz odpowiednio do jego przeznaczenia – także na inny cel. W innym budynku zaopatrzenie w wodę wynika z jego przeznaczenia i potrzeb ochrony przeciwpożarowej.
56.	IARP	§ 38, ust.2	Nie ma żadnego uzasadnienia dla rezygnacji z osiągnięć cywilizacyjnych w budynku mieszkalnym jednorodzinnym w zabudowie zagrodowej	2. Doprowadzenie ciepłej wody do umywalki nie dotyczy ~~budynku w zabudowie zagrodowej i~~ budynku rekreacji indywidualnej
57.	IARP	§ 40. ust. 1	Redakcja przepisu jest sprzeczna logicznie. Budynek nie może posiadać miejsca na pomieszczenie <u>usytuowanego w otoczeniu budynku.</u> Lokowanie w budynku miejsca do czasowego gromadzenia odpadów winno odbywać się zgodnie z decyzją inwestora i projektanta jako równorzędne na terenie inwestycji i w budynku	§ 40. 1. W sytuacji, w której na działce budowlanej nie urządzono miejsca, o którym mowa w § 18. ust.1 pkt .1, 3 i 4, budynek z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi oraz inny budynek, jeżeli w trakcie jego użytkowania powstają odpady i nieczystości stałe, posiada miejsce lub pomieszczenie przystosowane do czasowego gromadzenia tych odpadów i nieczystości, ~~usytuowane w samym budynku lub w jego otoczeniu.~~
58.	IARP	§ 41	Zapis wskazujący zarówno na budynek jak i pomieszczenie jest niejasny. Sformułowanie, wyposażenia budynku z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi nie wskazuje,	Proponuje się całkowicie nową redakcję § 41 ust. 1

			że każde pomieszczenie budynku musi być wyposażone w instalację grzewczą. By wykluczyć możliwość pominięcia któregoś z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w niewyposażenie go w przedmiotową instalację konieczny jest wprowadzenie proponowanego zapisu.	§ 41. 1. Pomieszczenia wymagające utrzymania odpowiedniej do ich przeznaczenia temperatury powietrza wewnętrznego wyposaża się w instalację z odpowiednimi urządzeniami do ogrzewania.
59.	IARP	§ 42	Doprecyzować zapis, aby usunąć niekonsekwencję logiczną. Jeżeli pomieszczenie zostanie wyposażone w przewód kominowy do odprowadzenia dymu lub spalin tym samym wyposażony będzie również w ten przewód budynek, w którym mieści się to pomieszczenie.	§ 42. ~~Budynek~~ i Pomieszczenie , w którym jest zainstalowane palenisko na paliwo stałe lub komorę spalania z palnikami na paliwo płynne lub gazowe, wyposaża się w przewód kominowy do odprowadzania dymu i spalin.
60.	IARP	§ 43	Zapis § 43 jest niedokładny i niekonsekwentny. Wentylacja nie jest wymienna z klimatyzacją i obowiązkowa w każdym pomieszczeniu, ale też mogą występować pomieszczenia w których konieczne jest ich wyposażenie w obie instalacje równocześnie.	§ 43. W budynku i pomieszczeniu zapewnia się stosownie do ich przeznaczenia wentylację, klimatyzację lub wentylację i klimatyzację łącznie.
61.	IARP	§ 46. ust. 1 pkt. 1	Zasada wyposażenia budynków w windy ze względu na ułatwienia dostępu do pomieszczeń w tych budynkach osobom niepełnosprawnym i starszym jest co do zasady słuszna. Duże wątpliwość budzi jednak zastosowanie kryteriów stosowania wind dla budynków użyteczności publicznej posiadających jedynie 2 kondygnacje. Proponowany przez projektodawcę wymóg jest bardzo radykalny i spowoduje nieuzasadnioną konieczność instalowania wind osobowych już nawet w niewielkich parterowych budynkach handlowych, usługowych i warsztatowych o częściowym podpiwniczeniu lub z poddaszem użytkowym nieprzeznaczonym dla klientów , mających podziemną kondygnację przeznaczoną wyłącznie dla personelu, pełniącą rolę magazynową lub takich, w których na poddaszu jest zlokalizowane tylko zaplecze socjalne dla kilku pracowników, zaplecze biurowe dla sklepu lub warsztatu działającego w parterze. Takich obiektów powstaje szczególnie dużo w mniejszych miejscowościach, będąc zapleczem dla prowadzenia drobnych działalności gospodarczych.	Proponuje się dodanie nowych ustępów do projektowanego przepisu (zgodnych z duchem projektowania uniwersalnego): 2a. Przepisów ust. 1 pkt. 1 nie stosuje się w przypadku dwukondygnacyjnych budynków użyteczności publicznej, jeżeli wszystkie ogólnodostępne funkcje budynku są zapewnione na kondygnacji dostępnej bezpośrednio z poziomu terenu 2b. Przepisów ust. 1 pkt. 2 nie stosuje się w przypadku dwukondygnacyjnych budynków zamieszkania zbiorowego, jeżeli wszystkie ogólnodostępne funkcje budynku oraz 6 % pomieszczeń mieszkalnych jest dostępnych bezpośrednio z poziomu terenu

			<p>Podobnie w stosunku do niewielkich obiektów zamieszkania zbiorowego typu: hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, domki wakacyjne, schronisko, internat, dom studencki, dostęp dla osób niepełnosprawnych potrzebny jest do pomieszczeń ogólnodostępnych, garażu (jeśli istnieje) i części pokoi mieszkalnych. Budynki zamieszkania zbiorowego służą z definicji do okresowego pobytu ludzi pobyt ten odbywa się w konkretnie określonym celu. W związku z tym nie ma rozsądnej potrzeby zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do wszystkich kondygnacji mieszkalnych, jeżeli ten dostęp będzie zapewniony do jednej z nich.</p> <p>Projektowane rozwiązanie wymusi stosowanie kosztownych dźwigów osobowych lub osobowo-towarowych służących jedynie do „zaspokojenia” przepisów WT, co wpłynie wprost na znaczne podrożenie kosztów realizacji wszystkich tego typu inwestycji, hamując niepotrzebnie rozwój małych przedsiębiorstw, zwiększając koszty produkcji czy koszty wynajmu pokoi w przypadku obiektów hotelowych i wypoczynkowych nie powodując żadnych istotnych korzyści dla osób niepełnosprawnych.</p>	
62.	IARP	§ 46 ust.2	<p>Przepisu § 46. ust. 2 powoduje konieczność wykonania urządzenia podnoszącego również w przypadku drugiego poziomu mieszkania dwupoziomowego co nie wydaje się uzasadnione, gdyż takie mieszkania pełnią podobną funkcję jak mieszkanie w budynku jednorodzinnym dwukondygnacyjnym, gdzie takiego wymogu się nie wskazuje. Proponowany zapis praktycznie czyni projektowanie mieszkań dwupoziomowych zupełnie nieekonomicznym co w praktyce wyeliminuje w całości takie rozwiązania</p> <p>§ 47 ust.2 wprowadza tylko możliwość niewyposażania w windy budynków trzykondygnacyjnych z mieszkaniami dwukondygnacyjnymi na 2 i 3 kondygnacji jednak nie ogranicza stosowania przepisu § 46. ust. 2 powodując regulację nieracjonalną.</p>	<p>2. W budynku użyteczności publicznej, budynku zamieszkania zbiorowego oraz budynku mieszkalnym wielorodzinnym, osobom niepełnosprawnym zapewnia się dojazd z poziomu terenu i dostęp na wszystkie kondygnacje użytkowe z wyjątkiem pomieszczeń położonych na górnym poziomie lokali mieszkalnych dwupoziomowych.</p>
63.	IARP	§ 47. ust. ... Dodanie ust. 4	<p>Przepis prospołeczny. Częste sytuacje w małych miejscowościach i na peryferiach dużych miast Gdzie występują budynki mieszkalne zamieszkiwane przez kilka spokrewnionych rodzin jest potrzeba nadbudowy ich o</p>	<p>Proponuje się dodanie ust. 4 w brzmieniu: 4. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym dopuszcza</p>

			jedną kondygnację a wymóg wyposażenia ich w windę byłby barierą do przeprowadzenia takiej nadbudowy.	się nadbudowę budynku dwukondygnacyjnego o jedną kondygnację bez wyposażenia budynku w windę.
64.	IARP	§48	W celu zapobiegania nadmiernym interpretacjom proponuje się uzupełnić przepis o uszczegółowienie rodzaju zastosowanej instalacji. W zależności od możliwości przyłączenia (do występującej lub niewystępującej w pobliżu terenu inwestycji) sieci telekomunikacyjnej przewodowej wyposażenie budynku w możliwość połączenia telekomunikacyjnego może odbywać się przewodowo lub bezprzewodowo.	§ 48. Budynek mieszkalny wielorodzinny, budynek zamieszkania zbiorowego i budynek użyteczności publicznej wyposaża się w instalację telekomunikacyjną przewodową lub bezprzewodową
65.	IARP	§ 49 ust. 2	Zapis niedokładny, niezgodny z intencją przepisu. Ponad to stosuje się również przeszklenia w drzwiach zewnętrznych do pomieszczeń, które również zapewniają możliwość doświetlenia. W przypadku tego przepisu nieadekwatne jest użycie liczby pojedynczej, gdyż to suma przeszkleń musi zapewnić wymagany stosunek	2. W pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi stosunek sumy powierzchni okien, drzwi przeszklonych lub elementów doświetlających, liczonej w świetle ich ościeżnic, do powierzchni podłogi wynosi co najmniej 1:8, natomiast w innym pomieszczeniu, w którym oświetlenie dzienne jest wymagane ze względów na przeznaczenie – co najmniej 1:12.
66.	IARP	§ 52. Ust. 1	Przepis § 52. ust. 1. jest przepisem, który ryczałtowo określa parametry czasu nasłonecznienia na 3 godziny. Poza radzieckimi badaniami z lat 30 XX wieku dotyczącym wpływu promieni słonecznych na działanie bakterii Coli, nie ma żadnych potwierdzonych ustaleń co do ilości czasu nasłonecznienia pomieszczeń, w zakresie uzasadnienia działania promieni słonecznych przez 3 godziny na okno pomieszczenia. Ze względu na powyższe oraz na dotychczasowy i przeniesiony do projektu rozporządzenia, skomplikowany sposób wyznaczania nasłonecznienia pokoi mieszkalnych proponuje się dla nowo realizowanych budynków wielorodzinnych zastąpienie tego przepisu inną zasadą, która w powiązaniu z regulacjami dot. przesłaniania zapewni dla przynajmniej jednego pokoju w mieszkaniu wielopokojowym komfort odpowiedniego nasłonecznienia. W propozycji zawarto też regulacje dla zapewnienia nasłonecznienia istniejącym budynkom sąsiadującym z realizowanym obiektem. Wg. projektu rozporządzenia nastąpiło zrównanie warunków nasłonecznienia dla pomieszczeń mieszkalnych we wszystkich	Propozycja całkowicie nowej regulacji ust. 1: 1. Zabrania się realizowania lokali mieszkalnych wielopokojowych, które posiadają okna lub elementy doświetlające wyłącznie w elewacjach skierowanych na północ lub odchylonych od tego kierunku o kąt mniejszy niż 1/4 kąta 90°, tj. 22,5°. Czas nasłonecznienia pokoju w lokalu mieszkalnym znajdującym się w budynkach sąsiadujących z realizowanym obiektem wynosi co najmniej 3 godziny w godzinach 7⁰⁰–17⁰⁰. W lokalu mieszkalnym wielopokojowym, warunki te są spełnione dla przynajmniej jednego pomieszczenia mieszkalnego. Alternatywnie propozycja zmiany w ust. 1: 1. Pokój w lokalu mieszkalnym ma zapewniony czas nasłonecznienia co najmniej 3 godziny w godzinach 7 ⁰⁰ –17 ⁰⁰ . W lokalu mieszkalnym wielopokojowym, warunki te są spełnione dla przynajmniej jednego pomieszczenia

			<p>przypadkach, także w budynkach zamieszkania zbiorowego, w szczególności nasłonecznienie należy zapewnić również pokojom hotelowym itp. co jest zupełnie niepotrzebne i nieracjonalne z powodu przeznaczenia tych pomieszczeń</p> <p>Czas nasłonecznienia co najmniej 3 godziny w dniach równonocy w godzinach 7⁰⁰–17⁰⁰ ma mieć zapewnione pomieszczenie mieszkalne. Zgodnie z definicją zawartą w § 3 ust. 21 jako pomieszczenie mieszkalne należy rozumieć pokój w lokalu mieszkalnym oraz w budynku zamieszkania zbiorowego zdefiniowanego w § 3 pkt. 7 jako: budynek przeznaczony do okresowego pobytu ludzi, w szczególności hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko, internat, dom studencki, budynek koszarowy, budynek zakwaterowania na terenie zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, a także budynek do stałego pobytu ludzi, w szczególności dom dziecka, dom rencistów i dom zakonny.</p> <p>Nie ma żadnej przyczyny funkcjonalnej, sanitarnej ani zdrowotnej, żeby 3 godzinne nasłonecznienie zapewniać pokojom mieszkalnym w tych wszystkich budynkach.</p> <p>Większość z nich jest z definicji przeznaczona jedynie na okresowy pobyt ludzi, a część stanowi instytucje zamknięte, których w większości nie dotyczą regulacje rozporządzenia.</p> <p>Pokoje hotelowe są pojedynczymi pomieszczeniami posiadającymi z reguły okna z jednej strony budynku. Nie ma w związku z tym możliwości ich nasłonecznienia przy jego niekorzystnej orientacji. Biorąc pod uwagę również § 52. ust. 3 projektowanie hoteli w śródmieściach miast będzie mocno ograniczone.</p>	mieszkalnego.
67.	IARP	§ 52. Ust.2	<p>Proponuje się uzupełnienie wyliczenia pomieszczeń do zbiorowego przebywania dzieci o pomieszczenia, które również powinny podlegać rygorowi zapewnienia nasłonecznienia tj. w domu dziecka oraz o salę dziennego pobytu dla rencistów, a także wykreślenie z listy pomieszczeń sal komputerowych.</p>	<p>2. Pomieszczenie przeznaczone do:</p> <p>a) zbiorowego przebywania dzieci w żłobku, klubie dziecięcym, przedszkolu, w innej formie opieki przedszkolnej, domu dziecka oraz w szkole, z wyjątkiem pracowni chemicznej, fizycznej, komputerowej i plastycznej,</p> <p>b) dziennego pobytu w domu rencistów,</p> <p>- ma zapewniony czas nasłonecznienia wynoszący co</p>

				najmniej 3 godziny w godzinach 8 ⁰⁰ –16 ⁰⁰ .
68.	IARP	§ 52. Ust.4	<p>W propozycji zlikwidowano zapis o nieokreślaniu czasu nasłonecznienia dla mieszkania jednopokojowego w zabudowie śródmiejskiej. W wielu przypadkach uniemożliwi to projektowanie zabudowy mieszkaniowej w centrach miast. W zabudowie śródmiejskiej, bryła, wysokość i orientacja zabudowy są bardzo często narzucone poprzez układ urbanistyczny otoczenia. Często w śródmieściach miast są wolne działki, ale z nakazem zabudowy pierzejowej i pierzeją zwróconą na północ. W takich przypadkach nie będzie można zaprojektować żadnych mieszkań. Są to bardzo częste sytuacje, że zabudowa całej ulicy może mieć okna tylko od północy, lub w głębi podwórek otoczonych zabudową. Nieokreślenie minimalnego czasu nasłonecznienia dla jednopokojowych mieszkań w takiej zabudowie służyło temu, by można było uzupełniać tkankę urbanistyczną śródmieścia budynkami o funkcji mieszkalnej, która w takich lokalizacjach jest bardzo pożądana. Mieszkania jednopokojowe od początku istnienia przepisów o nasłonecznieniu były traktowane specjalnie jako niestanowiące miejsca zamieszkania rodziny. Likwidacja przedmiotowego zapisu uniemożliwi zabudowę wielu terenów w śródmieściach polskich miast. Realizacja zabudowy o większym zagęszczeniu w obszarach śródmiejskich jest korzystna z ogólnie pojmowanych względów ekologicznych. Większa gęstość zabudowy w centrach miast zmniejsza skłonność do ich rozlewania się na przedmieścia i skraca drogi dojazdu i zaopatrzenia. Dla realizowanych mieszkań jednopokojowych pozostają w mocy przepisy o przesłanianiu, których stosowanie również zapobiega niedoświetleniu.</p>	<p><u>Konieczne jest zapewnienie możliwości realizacji mieszkań jednopokojowych bez określania czasu nasłonecznienia we wszystkich przypadkach, przepis powinien brzmieć:</u></p> <p><u>4. W przypadku przebudowy, nadbudowy i zmiany sposobu użytkowania lokalu mieszkalnym jednopokojowym, w zabudowie śródmiejskiej nie określa się wymaganego czasu nasłonecznienia.</u></p>
69.	IARP	§ 52. Ust. ... Dodanie ustępu	<p>Proponuje się dodanie ust 5 opisującego metodę obliczania czasu nasłonecznienia. Wydaje się to niezbędne ze względu na bardzo poważne rozbieżności dotyczące interpretacji zarówno geometrii ruchu Słońca po nieboskłonie jak i problemu na jakie elementy pomieszczenia powinny padać promienie słoneczne by można było uznać, że pomieszczenie jest nasłonecznione.</p>	<p>(Wersja 1 – pełna) <u>Czas nasłonecznienia, o którym mowa w ust 1 i 2, wyznacza się przyjmując do obliczeń następujące założenia:</u></p> <p>a) <u>badanie wykonuje się w dniu równonocy, zakładając, że płaszczyzna ekliptyki nachylona jest pod kątem równym 90° -szerokość</u></p>

Zaproponowany model opisujący pozorny ruch Słońca na nieboskłonie stanowi kompletną i jednoznaczną geometrię tego ruchu. Dzięki tym zapisom nie będzie konieczności sięgania do astronomicznego opisu ruchu Słońca po nieboskłonie, gdyż proponowane regulacje opisują go w sposób wystarczający. (nie opisano jedynie poruszania się Słońca ze wschodu na zachód, ale zjawisko to jest nie tylko oczywiste, ale także w przypadku, gdy ktoś założy, że Słońce porusza się w drugą stronę, dzięki temu, że przyjęto czas słoneczny, otrzyma te same wyniki)

Ad a) liczenie czasu nasłonecznienia w dniach równonocy jest przyjętym zwyczajowo założeniem. Uproszczenie polegające na przyjęciu, że płaszczyzna, po której porusza się Słońce jest nachylona pod kątem 90° pomniejszonym o szerokość geograficzną na jakiej znajduje się budynek jest prostym opisem zjawiska jakie ma miejsce w dniu równonocy, czyli sytuacji, kiedy płaszczyzna, po której porusza się Słońce przechodzi przez punkt który podlega badaniu. Z geometrycznego punktu widzenia upraszcza to wykreślne metody wyznaczania cienia, gdyż nie mamy do czynienia z przecięciami stożka, tylko płaszczyzny. Przyjęcie stałego kąta nachylenia płaszczyzny zakłada, że równonoc trwa cały dzień, gdyż w rzeczywistości równonoc występuje o konkretnej godzinie (różnej każdego roku)

Ad b)
Słońce porusza się prawie zawsze z prędkością kątową 15° na godzinę, choć wielkość ta jest zmienna (II prawo Keplera). Wynika to z eliptycznego toru Ziemi po orbicie wokół Słońca oraz ze zmiennej prędkości.

Ad c)
Do wyznaczania czasu nasłonecznienia należy przyjąć czas słoneczny. Spowoduje to:

- Wyniki obliczeń w dniach równonocy wiosennej i jesiennej będą identyczne, zniknie więc pojawiająca się interpretacja wymagająca dokonywania obliczeń osobno dla równonocy wiosennej i jesiennej

geograficzna w stosunku do płaszczyzny poziomej.

- b) Słońce porusza się po ekliptyce ze stałą prędkością kątową wynoszącą 15° na godzinę.
- c) badanie wykonuje się dla czasu słonecznego, czyli godzina 12:00 wypada w chwili górowania Słońca.
- d) Słońce należy traktować jako punkt środkowy tarczy.
- e) promienie słoneczne padają na zewnętrzne światło otworu okiennego lub elementu doświetlającego pod kątem minimum 15° w stosunku do płaszczyzny elewacji.
- f) pomija się wszelkie inne zjawiska astronomiczne i fizyczne

alternatywnie

(Wersja 2 - skrócona)

Czas nasłonecznienia, o którym mowa w ust 1 i 2, wyznacza się przyjmując do obliczeń następujące założenia:

- a) badanie wykonuje się w dniu równonocy,
- b) badanie wykonuje się dla czasu słonecznego, czyli godzina 12:00 wypada w chwili górowania Słońca.
- c) promienie słoneczne padają na zewnętrzne światło otworu okiennego lub elementu doświetlającego pod kątem minimum 15° w stosunku do płaszczyzny elewacji.

- Obszar oddziaływania obiektu jest najmniejszy. Przyjmowanie czasu zegarowego, przy uwzględnieniu jednocześnie czasu letniego i zimowego powodowało znacznie zwiększanie się OOO. Im obszar badany znajdował się bardziej na zachód Polski tym obszar był większy. Szczególnie poranna godzina 7:00 powodowała zwiększenie tego obszaru, gdyż przy nawet niewielkiej zmianie kąta padania promieni słonecznych cień budynku ulegała znacznemu wydłużeniu.
- Nie będzie potrzeby brania pod uwagę długości geograficznej przy wykonywaniu badania.
- Zniknie problem uwzględniania czasu letniego i zimowego, gdyż czas słoneczny jest wyznaczony przez pozycję Słońca,
- Uniezależnienie wyznaczania czasu nasłonecznienia od dnia występowania równonocy,

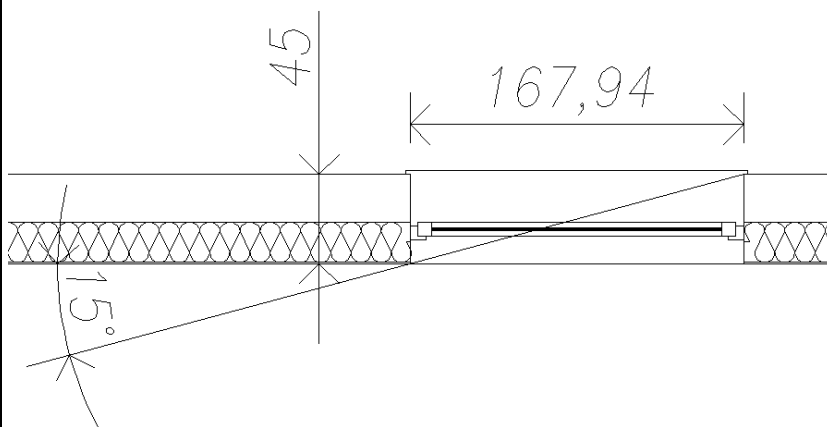
Ad d)

Ponieważ tarcza słoneczna ma średnicę ok 0,5 stopnia, co odpowiada 2 minutom zachodzi pytanie jak traktować owe 2 minuty. W przypadku przyjęcia założenia, że do analizy przyjmuje się środek tarczy słonecznej problem znika. Poza tym traktowanie Słońca jak punkt ułatwi obliczenia komputerowe jak i ułatwi ewentualne wykreślanie czasu nasłonecznienia za pomocą geometrii wykreślnej.

Ad e)

Jednym z poważniejszych problemów z jakimi zmagają się architekci jest konieczność pozyskania informacji na temat geometrii okien w budynkach sąsiednich by zapewnić nasłonecznienia mieszkaniom znajdującym się w tych budynkach. W bardzo wielu sytuacjach zmierzenie grubości ściany, geometrii stolarki okiennej jest niemożliwe, a wręcz blokowanie dostępu do tych informacji jest elementem walki z inwestycją prowadzoną przez sąsiadów. Stąd propozycja zastąpienia dotychczasowej reguły nową która opiera się na informacjach, które są stosunkowo łatwe do pozyskania – zewnętrznych wymiarów otworu okiennego lub elementu doświetlającego. Założenie minimalnego kąta 15° pod jakim

ma padać światło słoneczne zastępuje w sposób ryczałtowy przekątną okna, czyli gwarantuje, że promienie słoneczne będą padać do wnętrza pomieszczenia.

Przekątna okna osadzonego w ścianie o grubości 45 cm i szerokości 168 cm wynosi 15°

Ad f)

Należy pominąć wszelkie inne zjawiska astronomiczne (np. analemę, precesję, nutację, rok przestępny) gdyż zniekształcają one ruch Słońca w sposób nieznaczny i niezauważalny. Pominąć należy również zjawisko fizyczne takie jak refrakcja atmosferyczna, gdyż zależna jest ona od wielu czynników np. zanieczyszczenia powietrza czy wilgotności. Dzięki zjawisku refrakcji astronomicznej, pozornie w dniu równonocy dzień trwa dłużej niż 12 h, gdyż promienie słoneczne przechodząc przez warstwy atmosfery załamują się i widzimy tarczę słoneczną mimo, że znajduje się ona jeszcze pod horyzontem (np. w dniu 22 września 2021 r, czyli w dniu równonocy dzień trwał 12h13m -

<https://pl.365.wiki/world/poland/warsaw/sun/>) wprowadzenie tego zapisu wyeliminuje ewentualne wątpliwości i ujednoznaczní zapis.

			<p>Postuluje się wprowadzenie do uzasadnienia wyjaśnień dotyczących czasu słonecznego oraz pozostałej argumentacji i wyjaśnień przyjętego modelu tak by jeśli sama treść rozporządzenia budziła wątpliwości uzasadnienie je rozwiewało.</p> <p>Opisany ruch Słońca w proponowanych zapisach jest identyczny z przyjętym przez Mieczysława Twarowskiego w jego książce „Słońce w architekturze” (linijka słońca) oraz z europejską normą PN-EN 17037. Na podstawie proponowanych uproszczeń otrzymuje się identyczną geometrię.</p> <p>Zaprezentowany Wariant 2 jest tożsamy z Wariantem 1, choć Wariant 1 jest pełniejszy i zawiera wszystkie niezbędne informacje geometryczne.</p>	
70.	IARP	§ 54. ust. 4.	<p>Projektowana redakcja przepisu sugeruje, że w każdych drzwiach wejściowych powinien znajdować się próg. Proponuje się uzupełnienie przepisu o wskazanie zależności, dla uniemożliwienia interpretacji prowadzącej do uznania, że w każdym przypadku należy stosować próg.</p>	<p>§ 54. (...) 4. W przypadku zastosowania progu w drzwiach wejściowych do budynku i ogólnodostępnego pomieszczenia użytkowego próg musi posiadać ścięte obustronnie dłuższe krawędzie i wyróżnia się kolorem lub odcieniem kontrastującym z kolorem posadzki.</p>
71.	IARP	§ 59. ust. ... Propozycja dodania ustępu 2a.	<p>Ze względu na często występującą konfigurację schodów, w których biegi usytuowane są prostopadle do siebie lub pod kątem rozwartym i jednoczesnym problemem z przyjmowaniem szerokości spocznika w takim przypadku proponuje się dopisanie w wyjaśnieniach pod tabelą lub w osobnym ustępie regulacji określającej sposób przyjmowania szerokości spocznika w takim przypadku. Propozycję opracowano uwzględniając warunki ewakuacji i przeniesienie chorego na noszach przez spocznik o określonych parametrach.</p>	<p>2a. Spocznik na połączeniu dwóch biegów usytuowanych w stosunku do siebie pod kątem prostym lub większym niż 90° spełnia wymiary określone w ust. 1, jeżeli:</p> <p>a) szerokość spocznika jest nie mniejsza niż szerokość biegu</p> <p>b) suma długości odcinków mierzonych pomiędzy punktem przecięcia się linii stanowiących przedłużenie osi biegów a krawędziami biegów – posiada wymiar wskazany w kolumnie 3 tabeli zawartej w ust. 1</p>

			<p>Przykład dla wymaganego spocznika o wymaganej szerokości 150 cm</p>	
72.	IARP	§ 59 ust. 1	Niewłaściwe określenie. W kolumnie 1 w wierszu drugim tabeli jest przytoczony w wyliczeniu budynek magazynowo-składowy. Nigdzie w rozporządzeniu nie stosuje się takiego zestawienia, we wszystkich innych przepisach jest mowa o budynku magazynowym.	Budynek mieszkalny wielorodzinny, budynek zamieszkania zbiorowego*) oraz budynek użyteczności publicznej*), z wyłączeniem budynku zakładu opieki zdrowotnej, a także budynku produkcyjnego*), magazynowego oraz usługowego, w których zatrudnia się ponad 10 osób
73.	IARP	§ 59 ust. 5	Sens przepisu § 59 ust. 5 w redakcji: <i>„Szerokości użytkowej schodów stałych nie ogranicza się przez zainstalowane urządzenia oraz elementy budynku”</i> może być odczytywany w różny sposób: - „zainstalowanych urządzeń oraz elementów budynku” nie bierze się ich pod uwagę podczas obliczania szerokości schodów, (o co raczej nie chodziło prawodawcy) - „zainstalowane urządzenia oraz elementy budynku” nie powinny być instalowane tak, aby zawężyć szerokość schodów”	Proponuje się inną redakcję ust. 5 : 5. Zabrania się ograniczania szerokości użytkowej schodów stałych przez zainstalowane urządzenia oraz inne elementy budynku.
74.	IARP	§ 60. Ust 1. Pkt 2)	Liczba 17 stopni w jednym biegu o maksymalnej wysokości 17,5 cm przekłada się na wysokość kondygnacji 297,5 cm – co powoduje zbyt niską kondygnację dla większości funkcji.	§ 60. 1. Liczba stopni w jednym biegu schodów stałych wynosi nie więcej niż:

			<p>Zwiększenie dopuszczalnej liczby stopni w jednym biegu otworzyłoby możliwość szerszego stosowania jednobiegowych klatek schodowych.</p> <p>Wobec znacznego zwiększenia skali stosowania dźwigów osobowych w przepisach rozporządzenia liczba stopni w jednym biegu schodów mogłaby być zwiększona o jeden, czyli do 18 stopni schodowych. Nie stanowi to wielkiej różnicy dla zdrowej osoby ani dla celów ewakuacyjnych. Zwiększenie liczby schodów do 18 pozwala uzyskać wysokość kondygnacji 3,15 m, która jest wystarczająca dla większości funkcji w tym funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej. Stosowanie jednego biegu schodów pozwala na skrócenie schodów projektowanych w jednej linii i zaoszczędzenie przestrzeni. To przekłada się na ekonomikę inwestycji</p> <p>Proponuje się również uzupełnienie przepisu o ograniczenie minimalnej liczby schodów w jednym biegu do 3 w niektórych rodzajach budynków. Jeżeli w biegu schodów nie ma co najmniej trzech stopni, to jest to bardzo niebezpieczne rozwiązanie, mające związek z percepcją pokonywani zbyt małej różnicy wysokości (różnica wysokości może zostać źle rozpoznana przez użytkownika)</p>	<p>1) 14 stopni – w budynku opieki zdrowotnej;</p> <p>2) 18 stopni – w innym budynku.</p> <p>1a. W budynku użyteczności publicznej, wielorodzinnym oraz zamieszkania zbiorowego, liczba stopni w jednym biegu schodów wewnętrznych wynosi nie mniej niż 3</p>
75.	IARP	§ 60. Ust. 9.	<p>Projektowane w przepisie znakowanie paradoksalnie zmniejszy jego czytelność i wprowadzi chaos.</p> <p>Proponuje się wyróżnione oznakowanie tylko na płaszczyźnie poziomej dla uniknięcia zlewania się w jedno „kontrastowej” płaszczyzny pionowej i poziomej i doprowadzenia w ten sposób do zacierania się wzrokowo krawędzi stopnia.</p>	<p>§ 60. (...)</p> <p>9. Krawędź pierwszego i krawędź ostatniego stopnia w każdym biegu schodów (...) oznakowuje się na powierzchni poziomej ~~pionowej~~ pasem o szerokości nie mniejszej niż 0,05 m, w kolorze lub odcieniu kontrastującym z kolorem posadzki. (...)</p>
76.	IARP	§ 63. Ust. 2	<p>Nie każda klimatyzacja pełni jednocześnie funkcję wentylacji.</p>	<p>2. W pomieszczeniu, którego wysokość powinna, zgodnie z ust. 1, wynosić co najmniej 3 m lub 3,3 m, dopuszcza się jej obniżenie do wysokości nie mniejszej niż 2,5 m w przypadku zastosowania wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej ~~lub klimatyzacji~~, pod warunkiem uzyskania zgody państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego</p>
77.	IARP	§ 63. ust. 1	<p>Ze względu na brak jednoznacznego sprecyzowania wyjaśnienia dotyczącego określenia wysokości pomieszczenia „w wypadku zastosowania stropu pochyłego” - „<i>Przy stropie pochyłym jest to wysokość średnia, liczona między największą</i></p>	<p>Instrukcję obliczania wysokości przy stropach pochyłych pod tabelą, ze względu na nieracjonalność przepisu należy bezwzględnie usunąć!</p>

			<p><i>a najmniejszą wysokością pomieszczenia, lecz nie mniejszą niż 1,9 m.</i>” proponuje się jego likwidację lub uzupełnienie tego zapisu o odpowiedni warunek. Przy wielu skomplikowanych geometriach stropodachów pomieszczeń w poddaszach w szczególności przy stropach i stropodachach składających się zarówno z części poziomych jak i pochyłych taki rodzaj wyliczenia wysokości jest nieadekwatny i w wielu przypadkach ze względu na wymaganą wysokość średnią, uniemożliwia zaliczenie pomieszczenia jako mieszkalnego. Np. w pokoju na poddaszu, gdzie na powierzchni 2/3 pomieszczenia występuje strop poziomy na wys. 2,2 m, a 1/3 stropu jest pochyła, średnia wysokość zawsze będzie wynosić poniżej 2,2 m.</p>	<p>Alternatywnie</p> <p>*) „Przy stropie pochyłym występującym na całej powierzchni pomieszczenia jest to wysokość średnia, liczona między największą a najmniejszą wysokością pomieszczenia, lecz nie mniejszą niż 1,9 m.”</p>
78.	IARP	§ 63. Ust.1	<p>W wierszu 3 w drugim akapicie (pomijając wiersze nagłówkowe) zastosowano nieczytelny zapis dotyczący wydzielenia antresoli oraz pojawił się błąd fleksyjny. Antresola nie jest dosłownie wydzielona z pomieszczenia, gdyż stanowi jego część (górną). Należy również poprawić słowo „antresolą” na „antresoli”</p>	<p>Górna część pomieszczenia jak wyżej, ~~wydzielona~~ w poziomie antresoli, jeżeli w tym pomieszczeniu nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia</p>
79.	IARP	§ 63 ust. 1 Tabela: w kolumnie 1 i pozycji 5 Rozszerzenie zapisu	<p>Ponieważ pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi często występują w obiektach takich jak tunele i przejścia podziemne, dla jasności spełnienia warunków, należy uzupełnić przepis o taka możliwość</p>	<p>Pomieszczenie przeznaczone na stały pobyt ludzi, jak dyżurka, portiernia, kantor, kiosk, w tym kiosk usytuowany w hali dworcowej, wystawowej, handlowej, sportowej oraz w tunelach i przejściach podziemnych, jeżeli nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia</p>
80.	IARP	§ 64. ust. 1	<p>W stosunku do obecnie obowiązującego przepisu § 73 ust. 1 WT -projektowany przepis § 64. ust. 1 dotyczący poziomu podłogi w pomieszczeniu przeznaczonym na stały pobyt ludzi w bardziej prawidłowy sposób reguluje usytuowanie podłogi w stosunku do poziomu terenu. Niestety projektowany zapis przez brak doprecyzowania nadal uniemożliwia projektowanie budynków np. zagłębionych częściowo w skarpie i będzie nadal ograniczać wolność i prawo wyboru do sposobu użytkowania lub zamieszkiwania poszczególnych pomieszczeń. Projektowany przepis „wymusza” całkowite odslonięcie projektowanego pomieszczenia na stały pobyt ludzi. Odwołanie się tylko do zewnętrznej ściany wydzielającej pomieszczenie sprawia, że wszystkie ściany pomieszczeń</p>	<p>1. Jeżeli pomieszczenie przeznaczone na stały pobyt ludzi jest wydzielone przy ścianie zewnętrznej budynku, to poziom podłogi w tym pomieszczeniu znajduje się powyżej lub jest równy poziomowi terenu przy co najmniej jednej z wydzielających to pomieszczenie ścianie zewnętrznej z oknem, elementem doświetlającym lub drzwiami</p>

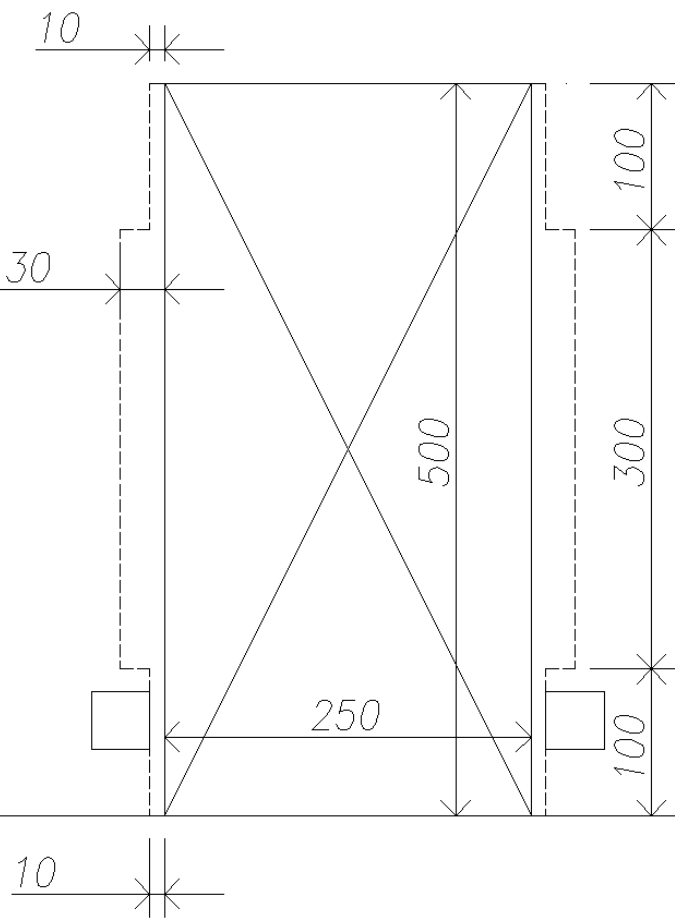
			<p>„narożnych” tj. posiadających dwie narożne ściany zewnętrzne, w tym jedną z nich usytuowaną równoległą do stoku, muszą być całkowicie odsłonięte. Taki wymóg w czasach, gdy poszukuje się różnych rozwiązań w tym energooszczędnych, uniemożliwia prawidłowe zagospodarowanie wielu działek budowlanych położonych na stoku. Najbardziej prawidłową regulacją jest odniesienie poziomu podłogi do poziomu terenu przy zewnętrznej ścianie, która z reguły przy lokalizacji budynku na stoku jest całkowicie odsłonięta i posiada okna. W budynkach częściowo lub nawet całkowicie zagłębionych w terenie, np. takich, które posiadają atrium pośrodku, wszystkie pomieszczenia od strony atrium będą miały poziom podłogi na poziomie wewnętrznego atrium, ale inne ściany zewnętrzne będą zagłębione więc nie będzie można przy nich wydzielić pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Przepis wpłynie więc na swobodę kształtowania obiektu lub będzie wymuszał prowizoryczne rozwiązania zmierzające do wydzielenia przy niektórych ścianach zewnętrznych - dodatkowych pomieszczeń nieprzeznaczonych na pobyt ludzi, tylko dla spełnienia wymogu WT. Nic nie stoi na przeszkodzie by przy obecnych zaawansowanych istniejących technologiach izolacyjnych, odpowiednio zabezpieczających przed wilgocią, część ścian pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi znajdowała się poniżej poziomu terenu, jeżeli tylko jedna z nich (posiadająca okna lub drzwi) będzie całkowicie odsłonięta tzn. poziom terenu przy tej ścianie będzie niżej lub na równi z podłogą pomieszczenia. Proponuje się uzupełnienie przepisu o warunek odnoszący poziom podłogi do poziomu terenu przy ścianie posiadającej okna, elementy doświetlające lub drzwi lub poziomy przy jednej z wybranych ścian zewnętrznych.</p>	
81.	IARP	§67	<p>Uzasadnione zmniejszenie wysokości pomieszczeń higienicznosanitarnych po spełnieniu odpowiednich warunków powinno być możliwe w każdym obiekcie z wyjątkiem łaźni ogólnodostępnej, dla której z założenia wprowadza się podwyższony parametr wysokości. Nie ma uzasadnienia dla ograniczenia możliwości zmniejszenia wysokości tylko do budynków mieszkalnych i zamieszkania zbiorowego</p>	<p>3. Dopuszcza się zmniejszenie wysokości pomieszczenia higienicznosanitarnego z wyjątkiem łaźni ogólnodostępnej, do 2,2 m w świetle, w przypadku, gdy jest ono wyposażone w wentylację mechaniczną wywiewną lub nawiewno-wywiewną</p>

			<p>Współcześnie stosowane są już niewielkie gotowe budynki, o wysokich parametrach estetycznych, o zaawansowanej technologii, pełniące funkcję jedno lub kilku kabinowych ustępów, które ze względu na ochronę krajobrazu powinny być niskie (o wysokości ok. 2,2 m). Zagadnienie to dotyczy również garaży wielostanowiskowych, które posiadają minimalną wymaganą wysokość 2,2 m, będących centrami przesiadkowymi, które można by wyposażać w niewielkie ustępy. Należy więc dopuścić możliwość obniżenia wysokości w ustępach ogólnodostępnych nie mniej niż 2,2 m przy zastosowaniu wentylacji mechanicznej.</p>	
82.	IARP	§ 73. ust. 2	<p>Przyjęty parametr 100 m² powierzchni użytkowej jako kryterium zwolnienia z konieczności urządzania ustępów ogólnodostępnych jest nieprecyzyjny.</p> <p>Wydaje się nieracjonalnym podejściem by np. warsztat usługowy, apteka czy sklep, które posiadają ogólnodostępną powierzchnię obsługi klienta w wielkości np. 30 m² a zaplecze magazynowo-socjalne lub warsztatowe obsługiwane wyłącznie przez personel posiadałoby pow. większą niż 70 m² – musiałyby podlegać obowiązkowi posiadania ustępu ogólnodostępnego.</p> <p>O zwolnieniu z urządzania ustępów ogólnodostępnych w budynkach lub lokalach powinna decydować wielkość powierzchni ogólnodostępnej (powszechnie dostępnej) danego budynku lub lokalu a nie całość powierzchni użytkowej (podstawowej i pomocniczej).</p> <p>Proponuje się uzupełnienie przepisu o doprecyzowanie o jaką powierzchnię użytkową chodzi tj. podstawową lub ogólnodostępną</p> <p>Redakcja przepisu, w którym po zmianie zasady formułowania obowiązku spełnienia określonych wymagań przez rezygnację z używania czasowników „powinien”, „musi” i ich odmian - zmieniła sens jego brzmienia. Sformułowanie „nie urządza się” sugeruje zakaz urządzania. W celu wykluczenia interpretacji zmierzającej do stwierdzenia, że sformułowanie „Nie urządza się” stanowi w rzeczywistości zakaz urządzania ustępów w niektórych budynkach, proponuje się zmianę redakcji zapisu w tym również korektę dotyczącą liczby mnogiej (zgodnie z zasadą realizowaną w całym rozporządzeniu).</p>	<p>2. Budynek obsługi bankowej, handlu lub usług, o powierzchni użytkowej ogólnodostępnej do 100 m² włącznie, zwalnia się z wymogu urządzania ustępu ogólnodostępnego, o którym mowa w ust. 1.</p>

83.	IARP	§73 ust.4	<p>Treść ust. 4 dopuszcza sytuowanie ustępu ogólnodostępnego w budynku użyteczności publicznej i zakładu pracy w zależności od liczby osób przebywających na danej kondygnacji.</p> <p>Należy uściślić i określić w jaki sposób ustala się liczbę osób przebywających w pomieszczeniach. Brak sprecyzowania będzie budził problemy interpretacyjne czy ma być to liczba osób „mogących” korzystać z pomieszczenia (taką liczbę trudno zidentyfikować) czy określoną wg jakiegoś wskaźnika. Proponuje się odnieść określenie liczby osób analogicznie jak zapisano w par. 235 – tj. liczbę osób „<u>przyjmuje się</u>”</p>	<p>W przypadku gdy w budynku, o którym mowa w ust. 1, przyjęta liczba osób przebywających w pomieszczeniach na danej kondygnacji jest mniejsza niż 10 dopuszcza się umieszczenie:</p> <p>1) ustępu na najbliższej, wyższej lub niższej kondygnacji, lub 2) wspólnego ustępu dla kobiet i mężczyzn.</p>
84.	IARP	§ 74 ust. 1 pkt 7)	<p>Ze względu na nieotwieralność i szczelność „elementu doświetlającego” powodującego brak możliwości wietrzenia, proponuje się wykluczyć go z możliwości stosowania jedynie wentylacji grawitacyjnej.</p>	<p>7) wentylację grawitacyjną lub mechaniczną – w ustępach z oknem ~~lub elementem doświetlającym~~ i jedną kabiną, a w innych – mechaniczną o działaniu ciągłym lub włączaną automatycznie na czas użytkowania.</p>
85.	IARP	§ 86.	<p>W § 86. Wskazano procentowy udział liczby mieszkań dostępnych dla osób niepełnosprawnych. Samo wyliczenie wielkości 6 % od liczby lokali będzie prowadziło do nieporozumień – czy 6% od 90 lokali, to 5 czy 6 lokali? Należy doprecyzować sposób liczenia w przypadku niepełnego wyniku.</p> <p>Uzasadnienie do projektu rozporządzenia nie jest regulacją prawa i podany w nim sposób zaokrąglania nie znajduje odzwierciedlenia w przepisach. Proponuje się wprowadzić wprost do § 86 instrukcję obliczania pełnej liczby mieszkań dostępnych dla osób niepełnosprawnych.</p>	<p>§ 86. Minimalny udział lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie lokali mieszkalnych w budynku mieszkalnym wielorodzinnym posiadającym więcej niż 4 lokale mieszkalne wynosi co najmniej 6%, przy czym liczba tych lokali nie może być mniejsza niż 1. W przypadku gdy w wyniku obliczeń minimalna liczba takich mieszkań wychodzi niepełna, wynik obliczeń zaokrągla się do pełnej liczby w górę.</p>
86.	IARP	§ 87	<p>Do uciążliwych, niemal niewykonalnych czynności dla osób niepełnosprawnych może należeć obsługa awaryjnych zamknięć zaworów wodociągowych, gazowych, regulatorów grzejników co, itp. ;</p> <p>Proponuje się uzupełnienie warunków wyposażenia lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych o konieczne warunki umożliwiające zapewnienie obsługi i bezpieczeństwa.</p>	<p>7) okna są wyposażone w okucia umieszczone na wysokości do 1,2 m.</p> <p>8) zapewnia się dostęp do armatury odcinającej zasilanie instalacji, w szczególności instalacji gazowej, umieszczone na wysokości do 1,2 m</p>
87.	IARP	§ 87 pkt 6)	<p>Przepis § 87 pkt 6) należy uzupełnić również o inne rodzaje instalacji w stosunku do sytuowania gniazd.</p>	<p>6) łącznik instalacji elektrycznej umieszcza się na wysokości od 0,8 m do 1,2 m, natomiast gniazdo instalacji elektrycznej i teletechnicznej – od 0,4 m do 1,0 m.</p>

88.	IARP	§ 89 ust. 5	<p>Zdecydowanie należy zaprotestować przeciwko wpisywaniu do ministerialnego rozporządzenia normy opracowanej przez stowarzyszenie.</p> <p>Normy nie są prawem powszechnie obowiązującym a w szczególności tworzone przez dowolne stowarzyszenia.</p> <p>Wg. art. 87 Konstytucji RP normy nie mieszczą się w katalogu powszechnie obowiązującego prawa i nie można nakładać obowiązku ich stosowania aktami państwowymi. (Czy dopuszczalna jest praktyka, w której można założyć dowolne stowarzyszenie, które opracuje jakieś normy a następnie ubiegać się o wpisanie ich do rozporządzenia ?)</p>	<p>5. Pomieszczenie techniczne przeznaczone do układania kabli w budynku (tunele i pomieszczenia kablowe) spełnia wymagania wynikające z ~~normy Stowarzyszenia Elektryków Polskich nr N-SEP-E-004:2003~~</p>
89.	IARP	§ 96 ust. 4	<p>Ze względu na nieprecyzyjność i niejasność sformułowania oraz zasadę, że przepis nie powinien wprowadzać kryterium „ocennego” - jakim niewątpliwie można nazwać warunek „zapewnienie swobodnego otwarcia drzwi samochodu”, proponuje się konkretne określenie dopuszczalnego usytuowania słupa wzdłuż dłuższej krawędzi stanowiska postojowego, w wyniku którego zapewniony będzie pas długości 3,0 m odpowiadający zakresowi umieszczenia drzwi</p>	<p>2) słupem wynosi co najmniej 0,1 m pod warunkiem ~~zapewnienia swobodnego otwarcia drzwi samochodu.~~ lokalizacji słupa w odległości nie większej niż 1,0 m od krawędzi stanowiska, mierzonej wzdłuż jego dłuższego boku.</p>

			<p>w większości samochodów osobowych.</p> 	
90.	IARP	§ 97 ust 4.	<p>Zaprojektowanie pochylni o wymaganych parametrach w obszarze parkingu jest praktycznie niemożliwe. Jest to dyskryminacja osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>W propozycji uwzględniono potrzebę poszerzenie możliwość dostępu do stanowiska dla osoby niepełnosprawnej, usytuowanego w kondygnacji dostępnej dla takiej osoby.</p>	<p>4. Stanowisko postojowe dla samochodu, z którego korzysta osoba niepełnosprawna, sytuuje się na kondygnacji dostępnej dla takiej osoby:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) z poziomu terenu 2) z pochylni z uwzględnieniem warunków, o których mowa w § 61. 3) za pomocą dźwigu lub trwale zainstalowanego urządzenia podnoszącego,

91.	IARP	§ 97. ust. 5	<p>Ust. 5 obliguje do zapewnienia dostępu dla osób niepełnosprawnych z garażu wielopoziomowego w budynku lub towarzyszącego budynkowi na jego kondygnacje użytkowe. Przepis jest błędnie skonstruowany. Trudno zapewnić transport pionowy na inne kondygnacje z garażu nie znajdującego się w tym budynku.</p> <p>Należy rozszerzyć katalog budynków, w których zapewnia się możliwość dostępu na inne kondygnacje z garażu jednocześnie wskazując, że dotyczy ona tylko garaży stanowiących kondygnację w danym budynku.</p> <p>Proponuje się też zmianę określenia garaż wielopoziomowy na znacznie bardziej uniwersalną – garaż wielostanowiskowy”, który może mieścić się zarówno na jednym jak i kilku poziomach.</p>	<p>5. Z każdego poziomu garażu wielostanowiskowego stanowiącego kondygnację w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej należy zapewnić dostęp osobie niepełnosprawnej na inne kondygnacje, z wyjątkiem kondygnacji na których znajdują się wyłącznie pomieszczenia techniczne, w sposób wskazany w ust. 4 pkt. 2 i 3</p>
92.	IARP	§ 112 ust 1.	<p>Zaproponowany zapis spowoduje konieczność projektowania i montażu instalacji cyrkulacyjnej praktycznie w każdym budynku użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego, niezależnie od uzasadnienia technicznego i ekonomicznego Należy przeanalizować i złagodzić treść tego zapisu.</p> <p>Proponuje się powtórzenie zapisu z uzasadnienia, który jednoznacznie wskazuje przypadki stosowania stałego obiegu wody.</p>	<p>§ 112. 1. W budynku, z wyjątkiem zabudowy jednorodzinnej, rekreacji indywidualnej i zabudowie zagrodowej, obieg wody zapewnia się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w instalacji ciepłej wody 2) na odcinkach przewodów o objętości wewnątrz przewodu powyżej 3 dm³ prowadzących do punktu czerpalnego.
93.	IARP	§ 118 ust 1.	<p>Sposób odprowadzenia wód opadowych z dachów, stropodachów i tarasów winien być uzależniony od potrzeb i możliwości. Należy założyć jako równorzędną możliwość odprowadzenia tych wód tak jak wskazano w propozycji do § 23 ust. 2, czyli na własny teren nieutwardzony, do zbiornika retencyjnego, do dołu chłonnego, do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej.</p> <p>Postępujące zmiany klimatu będą zwiększać występowanie okresów suszy na terenie kraju, w związku z czym należy wydłużyć cykl obiegu wody w przyrodzie poprzez możliwość jej retencji.</p>	<p>§ 118. 1. Z dachu, stropodachu i tarasu, odprowadza się wodę opadową zgodnie z warunkami § 23 ust. 2</p>
94.	IARP	§ 120	<p>Konieczność segregowania odpadów stałych nie może ustępować przed wygodą użytkowników lokali mieszkalnych.</p>	<p>§ 120. Dopuszcza się stosowanie wewnętrznego urządzenia zsykowego do usuwania odpadów i nieczystości stałych w budynku mieszkalnym o wysokości do 55 m, pod warunkiem, że urządzenie to odpowiada warunkom higienicznym, jest wykonane w sposób</p>

				zapewniający bezpieczeństwo pożarowe, jest zabezpieczone pod względem akustycznym i nie powoduje uciążliwości dla mieszkańców oraz pod warunkiem zapewnienia co najmniej 4 niezależnych kanałów zsykowych dla każdego rodzaju odpadów po segregacji.
95.	IARP	§ 121 pkt 3)	W przepisie § 121 pkt 3) wystąpił ewidentny błąd w odesłaniu do przepisu § 222 ust. 1 (w jakim zakresie ściany wydzielające komorę zsykową mają spełniać warunki dotyczące pasa międzykondygnacyjnego o wys. co najmniej 0,8m w ścianie zewnętrznej budynku wielokondygnacyjnego?) W propozycji założono, że przez analogię do obowiązujących WT – raczej chodzi o § 215 ust. 1 gdzie mowa jest o odporności ścian komór zsyphu w odnośniku 4) do tabeli.	3) komora wysypowa jest wydzielona pełnymi ścianami, spełniającymi warunki, o których mowa w § 215 ust. 1, a także ma drzwi o szerokości co najmniej 0,8 m, umieszczone w sposób umożliwiający dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami;
96.	IARP	§ 121 pkt 6)	W § 121 pkt 6) nie sprecyzowano o jaki filtr chodzi na przewodzie wentylującym rurę zsykową. Zapis może powodować sporne interpretacje.	Należy doprecyzować jaki filtr stosuje się na przewodzie wentylującym rurę zsykową
97.	IARP	§ 127. ust. 6-9	Przepis § 127. ust. 6 do 9 został wprowadzony ostatnia nowelizacją rozporządzenia WT bez przeprowadzenia jakichkolwiek konsultacji publicznych. Jest to przepis warunkowy i wprowadzający uzależnienie od konieczność spełnienia innych wymogów np. opracowywania opinii w tym poruszającej aspekt ekonomiczny. W rozporządzeniu nie wskazano co uważa się z urządzenia, które automatycznie regulują temperaturę w poszczególnych pomieszczeniach oraz urządzenia samoregulujące temperaturę w strefie ogrzewanej. Rozporządzenie o warunkach technicznych dla budynków winno wskazywać konieczne do spełnienia minimalne, klarowne, jasno sprecyzowane warunki nie uzależnione od czynników uznaniowych.	Proponuje się zdefiniować: urządzenia, które automatycznie regulują temperaturę w poszczególnych pomieszczeniach oraz urządzenie samoregulujące temperaturę w strefie ogrzewanej oraz podać warunki instalowania takich urządzeń. Dopiero w ślad za takim sformułowaniem przepisów można wskazać przypadki, w których wymagania przepisu można spełnić warunkowo w inny sposób. Dodatkowo z tych wymogów należy wyłączyć zabudowę jednorodzinna i zagrodową
98.	IARP	§ 139. Ust. 2	Projektowany § 139. ust. 2 w przedstawionej redakcji spowoduje konieczność projektowania i montażu wentylacji praktycznie do każdego pomieszczenia przeznaczonego na pobyt ludzi w tym do pokoi mieszkalnych. Pokoje mieszkalne i sypialnie zgodnie z przepisami do tej pory mogły być wentylowane pośrednio. Jest zupełnie nieuzasadnione zaostrzenie tego warunku dla komfortu użytkowników a przyniesie nieproporcjonalnie duże koszty	Należy przeanalizować i złagodzić treść tego zapisu Wskazać konkretne przypadki i dopuszczenia niestosowania określonego warunku.

			realizacji budynków mieszkalnych zarówno jedno jak i wielorodzinnych.	
99.	IARP	§ 144.	<p>Dla jasności stosowania przepisy § 144 dot. czerpni i wyrzutni instalacji wentylacyjnej należy uzupełnić o zastrzeżenie ich niestosowania do instalacji wentylacji oddymiającej. Wentylacja oddymiająca nie działa ciągle, jest uruchamiana wyłącznie w ramach wykrycia pożaru w budynkach, gdzie powinna odbywać się ewakuacja ludzi, stąd odległości zawarte w paragrafie 144 powinny dotyczyć wyłącznie wentylacji bytowych.</p> <p>Ponadto dla budynków o niewielkich rozmiarach, w których z różnych przyczyn stosuje się instalacje wentylacji mechanicznych (z reguły o niewielkich strumieniach przepływu powietrza) nie powinno określać się odległości do czerpni lub wyrzutni gdyż z racji swoich rozmiarów mogą one z założenia nie spełnić niektórych wymogów zawartych w przepisie np. ust. 9 pkt. 3 tj. np. odległości 8 m do ściany bez okna czy 10 m do okien usytuowanych w przeciwległej ścianie – jeżeli szerokość i długość takiego budynku będzie mniejsza odpowiednio niż 8 czy 10 m lub powierzchnia dachu będzie zbyt mała by zachować wszystkie warunki. Dla wyłączenia niewielkich budynków ze stosowania ww. przepisów parametrem decydującym o jego zaliczeniu do kategorii zwalniającej z ich stosowania może być np. parametr powierzchni zabudowy. Powierzchnia zabudowy do 60 m² zapewnia, że wymiary obiektu nie przekroczą w żadnym kierunku wymiaru 8 m uniemożliwiającego stosowania przytoczonego wymogu.</p>	15. przepisy § 144 dotyczące lokalizacji czerpni i wyrzutni nie stosuje się do wentylacji oddymiającej oraz w stosunku do niewielkich obiektów usługowych o powierzchni zabudowy do 60 m².
100.	IARP	§ 144	<p>Należy zdecydowanie zmodyfikować te przestarzałe zapisy, wychodzące z założenia, że wentylacja mechaniczna i klimatyzacja jest związana z dużymi obiektami i nie ma zastosowania do mniejszych. Przepisy § 144 nie rozróżniają przeznaczenia budynku, obejmując jednym zapisem np. budynki użyteczności publicznej jak i domy jednorodzinne. Tymczasem skala wzajemnego oddziaływania czerpni, wyrzutni, otworów okiennych i wywiewek kanalizacyjnych jest zasadniczo różna we wskazanych przypadkach. Z kolei obowiązujące przepisy z zakresu poszanowania energii praktycznie wymuszają stosowanie wentylacji mechanicznej z</p>	<p>Proponuje się dodanie do § 144 ust. 16</p> <p>16. Przepisów ust. 8, ust 9 pkt 3), ust 9 pkt 4), ust 12, ust. 13 nie stosuje się dla zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej i zagrodowej.</p>

			rekuperacją dla każdego rodzaju budynku z pomieszczeniami na pobyt ludzi. W przypadku kierunku budowy małych domów jednorodzinnych (domy do 70 m ² pow. zabudowy) zachowanie tych przepisów będzie nierealne. Proponuje się wyłączyć wybrane zapisy dla budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego	
101.	IARP	§144 ust.12	Proponuje się uzupełnić przepis o łagodzący warunek, ponieważ, jeżeli okno znajduje się znacznie poniżej krawędzi dachu lub jest to element doświetlający nieotwieralny, to nie ma znaczenia, czy wyrzutnia jest bliżej czy dalej od krawędzi dachu.	12. Odległość wyrzutni dachowej, mierząc w rzucie poziomym, jest nie mniejsza niż 3 m od: 1) krawędzi dachu, poniżej której znajduje się okno ~~##~~ ~~element doświetlający~~ , w odległości liczonej w pionie nie mniejszej niż 3,0 m
102.	IARP	§ 193. Ust. 1.	Dla spójności z innym regulacjami i racjonalności przepisu proponuje się dodanie wykluczenia z obowiązku zapewnienia dostępu do dźwigu, kondygnacji użytkowej, na której zlokalizowane są wyłącznie pomieszczenia należące do mieszkań dwupoziomowych	§ 193. 1. Zapewnia się dostęp do dźwigu z każdej kondygnacji użytkowej. Nie dotyczy to kondygnacji nadbudowanej lub powstałej w wyniku adaptacji strychu na cele mieszkalne lub inne cele użytkowe, a także jednej z kondygnacji posiadającej wyłącznie pomieszczenia mieszkań dwupoziomowych.
103.	IARP	§ 192 ust. 2 i 3 § 194	W § 192 ust. 2 i 3 określono konieczność stosowania dźwigów przystosowanych do przewozu chorych na noszach oraz warunki ich stosowania, ale nigdzie nie określono minimalnych wymiarów kabiny takiego dźwigu. Można założyć, że wymiary kabiny takiego dźwigu winny być większe niż kabiny przeznaczonej dla osób niepełnosprawnych. W konsekwencji taki dźwig będzie wymagał dużo więcej miejsca w budynku a jego koszt będzie znacznie wyższy od standardowego. Wydaje się, że kryterium stosowania dźwigu przystosowanego do przewozu chorych na noszach powinno dotyczyć tylko budynków o ilości kondygnacji większej niż 4, gdzie znoszenie chorych na noszach po schodach z wyższych kondygnacji byłoby uciążliwe i męczące. Stosowanie takich dźwigów w niższych budynkach jest nieuzasadnione, ponieważ jest w nich zapewniona możliwość zniesienia chorego na noszach klatką schodową, posiadającą parametry przystosowane do poruszania się z noszami (umożliwia to szerokość biegów 1,2 m i spoczników 1,5 m) a wysokość do 4 kondygnacji jest akceptowalna ze względu na wysiłek jaki towarzyszy znoszeniu chorego.	2. Co najmniej jeden z dźwigów służących komunikacji ogólnej w budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, a także w każdej wydzielonej w pionie odrębnej części (segmencie) takiego budynku, przystosowany jest do przewozu mebli ~~chorych na noszach~~ i osób niepełnosprawnych. 3. Dźwig umożliwiający przewóz chorych na noszach stosuje się: a) w budynku szpitala, o parametrach kabiny dostosowanej do jego potrzeb b) w budynku innym niż szpital, mającym powyżej 4 kondygnacji nadziemnych, o wymiarach kabiny co najmniej szer. 1,1 m i długość 2,1 m <i>(należy dostosować odpowiednio numerację kolejnych ustępów)</i> § 194. Odległość pomiędzy zamkniętymi drzwiami przystankowymi dźwigu a przeciwległą ścianą lub innym elementem ograniczającym szerokość przejścia wynosi co najmniej:

			<p>Proponuje się Zmiany w § 192 polegające na wyraźnym określeniu, w jakich budynkach należy stosować windy przystosowane do przewozu chorych na noszach, jakie powinny być parametry kabin w takich dźwigach i odległości przestrzeni komunikacyjnych przed nimi.</p> <p>Uwzględniając wymiary noszy (standardowe nosze używane w ratownictwie medycznym np. Stryker M1 mają długość 197 cm i szerokość 56 cm) należy wprowadzić wymóg stosowania kabin dźwigów osobowych o długości kabiny nie mniejszej niż 2,1 m oraz przestrzeni manewrowej przed drzwiami dźwigu osobowego dostosowanego do przewozu osób chorych na noszach nie mniejszej niż 2,1 m:</p>	<p>1) dla dźwigu osobowego w tym przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych – 1,6 m;</p> <p>2) dla dźwigu towarowego małego – 1,8 m;</p> <p>3) dla dźwigu umożliwiający przewóz chorych na noszach w budynku, o którym mowa w ust. 3. pkt b) – 2,1 m</p> <p>4) dla dźwigu szpitalnego, towarowego i towarowo-osobowego – 3 m.</p>
104.	IARP	§ 208. Ust. 2	<p>W przypadku wprowadzenia regulacji § 86, zobowiązującej do wprowadzenia w budynku mieszkalnym wielorodzinnym mieszkań dostępnych dla osób niepełnosprawnych, może pojawić się problem jak klasyfikować budynek mieszkalny wielorodzinny posiadający więcej niż 4 lokale mieszkalne - ze względu na kategorię pożarową.</p> <p>Dla budynków z dużą ilością lokali mieszkalnych, również znaczna będzie rzeczywista liczba mieszkań przeznaczonych do dostępu dla osób niepełnosprawnych, co może nasuwać wątpliwości związanych z zaliczeniem takiego budynku <u>lub jego części</u> (z tymi mieszkaniami) do kategorii ZL II. Taka interpretacja spowodowałaby niezwykle znaczące zmiany w spełnieniu wymogów p.poż, wyposażeniu i realizacji tych budynków, mając wpływ na znaczne zwiększenie kosztów wszystkich mieszkań !</p> <p>Dla rozwiania wątpliwości proponuje się uzupełnienie przepisu pkt 3) o jednoznaczne wskazanie zaliczenia do odpowiedniej kategorii ZL.</p>	<p>Proponuje się uzupełnienie przepisu o jednoznaczne wskazanie:</p> <p>2. Budynek oraz części budynku, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:</p> <p>1) ZL I – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się;</p> <p>2) ZL II – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych;</p> <p>3) ZL III – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II;</p> <p>4) ZL IV – mieszkalne w tym wielorodzinne posiadające mieszkania dostępne dla osób niepełnosprawnych;</p> <p>5) ZL V – zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do ZL I i ZL II.</p>
105.	IARP	§ 211. Ust. 5	<p>Warunki odnoszące się do kategorii ZL w części piwnicznej powinny zostać uzupełnione o wskazanie, że dotyczą sytuacji, gdy w tej części usytuowane są pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi</p>	<p>5. Jeżeli część podziemna budynku jest zaliczona do ZL i zawiera pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, klasę odporności pożarowej budynku ustala się, przyjmując jako liczbę jego kondygnacji lub jego wysokość odpowiednio: sumę kondygnacji lub wysokości części</p>

				podziemnej i nadziemnej, przy czym do tego ustalenia nie bierze się pod uwagę tych części podziemnych budynku, które są oddzielone elementami oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej co najmniej R E I 120, zgodnie z oznaczeniem pod tabelą w § 215 ust. 1, i mają bezpośrednie wyjścia na zewnątrz.
106.	IARP	§ 211. Ust. 7	Proponowane uzupełnienie ma na celu wyeliminowania pojawiających się wątpliwości czy cała strefa pożarowa musi być odporności C czy też tylko ta część strefy, która jest w ramach kondygnacji podziemnej.	7. Klasa odporności pożarowej kondygnacji lub części budynku nie może być niższa od klasy odporności pożarowej kondygnacji lub części budynku położonej nad nią, przy czym dla części podziemnej, nie powinna być ona niższa niż „C”.
107.	IARP	§ 215. Ust. 6	Proponuje się inną redakcję przepisu	6.Nie stawia się wymagań w zakresie klasy reakcji na ogień dla klap dymowych w dachach i stropodachach
108.	IARP	§ 218.ust. 1	Użyte określenie „od przekrycia” w porównaniu z dotychczasowym zapisem jest nie zrozumiałe i błędne. Chodzi w tym zapisie o izolację cieplną przekrycia, a nie od przekrycia	Usunąć spójnik „od” i przeredagować ten fragment zdania następująco „... a izolacja cieplna przekrycia o klasie reakcji na ogień nie wyższej niż A2-s3,d1 ~~od przekrycia~~ jest oddzielona od wnętrza budynku przegrodą o klasie odporności ogniowej nie niższej niż R E 15.”
109.	IARP	§ 226. ust. 6	Przepis § 226. ust. 6 nie przewiduje możliwość ewakuacji z kondygnacji np. parteru, która może być prowadzona bezpośrednio na przylegający teren. Zgodnie z definicją strefy pożarowej którą jest „budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego bądź też pasem wolnego terenu...” - nieuzasadnione jest wymaganie zapewnienia możliwość ewakuacji do innej strefy pożarowej podczas gdy najskuteczniejszą ewakuacją jest opuszczenie na zewnątrz budynku zagrożonego pożarem i oddalenie się w bezpieczne miejsce.	6. Ze strefy pożarowej ZL II o powierzchni przekraczającej 750 m2 w budynku wielokondygnacyjnym, zapewnia się możliwość ewakuacji ludzi do innej strefy pożarowej na tej samej kondygnacji z wyjątkiem kondygnacji, z której jest zapewniona ewakuacja bezpośrednio na teren połączony z drogą ewakuacyjną
110.	IARP	§ 228.ust. 1	W zdaniu wprowadzającym należy konsekwentnie użyć liczby pojedynczej	Wyrazy: „pod warunkiem ich ochrony” zamienić na wyrazy: „pod warunkiem jej ochrony”
111.	IARP	§ 231. ust. 2	Ze względu na uwarunkowania architektoniczne i dostępność na rynku nowoczesnych rozwiązań konstrukcyjnych do zamykania otworów proponuje się zmienić zapis umożliwiający	2.W ścianie oddzielenia przeciwpożarowego łączna powierzchnia otworów, o których mowa w ust. 1, nie przekracza 15% powierzchni ściany, a w stropie

			wypełnienie otworów bez ograniczeń powierzchniowych określonych wskaźnikiem procentowym - zamknięciami o klasie odporności ogniowej odpowiedniej dla ściany oddzielenie p.poż.	oddzielenia przeciwpożarowego – 0,5% powierzchni stropu. Ograniczenia powierzchni nie stosuje się do otworów w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego wypełnionych zamknięciami o klasie odporności ogniowej E1 określonych w tabeli w ust.6, odpowiedniej dla ściany oddzielenia przeciwpożarowego wynikającej z klasy odporności pożarowej budynku
112.	IARP	§ 234 ust. 2	Proponuje się uzupełnienie przepisu o dodanie, że wymagane pasa 2m nie dotyczy sytuacji, gdy ściana oddzielenia jest ścianą zewnętrzną budynku a w bezpośrednim sąsiedztwie brak jest ściany zewnętrznej innej strefy pożarowej lub ściany zewnętrzne są w stosunku do siebie przesunięte,	2a. Dopuszcza się brak wysunięcia ściany oddzielenia przeciwpożarowego w budynku poza lico przylegającej do niej ściany zewnętrznej, pod warunkiem, że ściany zewnętrzne po dwóch stronach ściany oddzielenia p.poż są w stosunku do siebie przesunięte o 0,6 m lub po jednej ze stron ściany oddzielenia przeciwpożarowego nie jest usytuowana ściana zewnętrzna innej strefy pożarowej w odległości mniejszej niż 2 m.
113.	IARP	§ 234 ust. 2	Proponuje się inną redakcję i uzupełnienie § 234 ust. 2 wskazującą przypadki, gdy nie stosuje się wymogu wyprowadzenia ściany oddzielenia p.poż ponad krawędź świetlika dachowego	2. Ścianę oddzielenia przeciwpożarowego wyprowadza się co najmniej 0,3 m ponad górną krawędź świetlika lub kłapy dymowej usytuowanych w odległości poziomej mniejszej niż 5 m od tej ściany, przy czym warunek ten nie dotyczy: 1) świetlika nieotwieranego o klasie odporności ogniowej co najmniej E 30. 2) sytuacji, w której do tej ściany nie przylega ściana zewnętrzna innego budynku
114.	IARP	§ 236 ust. 1	Propozycja likwiduje różnice interpretacyjne przepisu w przypadku, kiedy z pomieszczenia wymagane są dwa wyjścia. Eliminuje niepoprawną interpretację, iż konieczne jest zachowanie wymaganej długości przejścia do obydwu wyjść ewakuacyjnych	1. W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej "przejściem ewakuacyjnym", o długości nieprzekraczającej:
115.	IARP	§ 236.ust. 5	Zamienić liczbę mnogą na pojedynczą	Zamienić: „pomieszczeniach” na „pomieszczeniu”, „przejsć” na „przejścia” oraz „których” na „którym”
116.	IARP	§ 236.ust. 6	Zamienić liczbę mnogą na pojedynczą	Zamienić: „długości przejsć” na „długość przejścia”, „których” na „którym” oraz „mogą” na „może”

117.	IARP	§ 239.ust. 4	Zamienić liczbę mnogą na pojedynczą	W zdaniu pierwszym zamienić: „wyjścia na drogi ewakuacyjne” na „wyjście na drogę ewakuacyjną” oraz „na drogach ewakuacyjnych” na „na drodze ewakuacyjnej”
118.		§ 239 ust.4	Z przepisu należy usunąć wyjścia na drogi ewakuacyjne, ponieważ konieczność otwarcia drzwi i pozostawienia ich otwartymi jest sprzeczna z wymaganiem zamykania drzwiami wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń i stanowi zagrożenie z uwagi na brak możliwości ograniczenia wydobywania się czynników pożarowych z pomieszczenia.	4. Dopuszcza się stosowanie drzwi rozsuwanych na drogę ewakuacyjną, jeżeli jest przeznaczona nie tylko do celów ewakuacji, a ich konstrukcja zapewnia: 1) otwieranie automatyczne i ręczne bez możliwości ich blokowania; 2) samoczynne ich rozsuniecie i pozostanie w pozycji otwartej w wyniku zasygnalizowania pożaru przez system wykrywania dymu chroniący strefę pożarową, do ewakuacji, z której te drzwi są przeznaczone, a także w przypadku awarii drzwi.
119.		§ 240 ust.2	Proponuje się usunięcie przepisu. Przepis ten pochodzi z lat 1980 - tych, kiedy na rynku nie było jeszcze szklanych ścianek o odporności ogniowej. Aktualnie nie ma uzasadnienia obniżania odporności ogniowej naświetli na drogach ewakuacyjnych.	§ 240 ust.2 – należy usunąć
120.	IARP	§ 240.ust. 2	Zamienić liczbę mnogą na pojedynczą	Zamienić: „W ścianach wewnętrznych, stanowiących” na „W ścianie wewnętrznej stanowiącej”
121.	IARP	§ 241 ust.2	Proponowane uzupełnienie przepisu likwiduje problemy występujące najczęściej przy przebudowach budynków, gdzie w związku z wystąpieniem np. elementów konstrukcyjnych jak słupy czy też miejsc po likwidacji drzwi brak jest możliwości zapewnienia wymaganej szerokości korytarza. Wpływ takiego zawężenia ewakuacji jest mniejszy niż wstawienie w danym miejscu drzwi i pozwala uniknąć sytuacji, kiedy otwór z drzwiami uznaje się za prawidłowy a otwór bez drzwi może być uznany za niespełniający przepisów.	2. Dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do: a) 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób, b) do szerokości wymaganych drzwi ewakuacyjnych, na długości nie większej niż 1m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 10 osób.
122.	IARP	§ 248 ust. 1	Proponuje się doprecyzowanie jak ust. 5, że wymaganie dotyczy tylko klatek schodowych przeznaczonych do ewakuacji, co do których jest obowiązek obudowy i oddymiania, oraz usunąć pochylnie, skoro nie występują w innych zapisach dot. ewakuacji	1. Ściany wewnętrzne i stropy stanowiące obudowę klatki schodowej przeznaczonej do ewakuacji , o której mowa w § 244, § 245 i § 253 ust. 2 posiadają klasę odporności ogniowej określoną zgodnie z § 215, jak dla stropów budynku.

123.	IARP	§ 250	Proponuje się doprecyzowanie, że zamknięcie drzwiami dotyczy poddasza <u>nieużytkowego</u> oraz że wymaganie dotyczy wszystkich wyjść do tych przestrzeni, które często występują poza klatkami schodowymi	§ 250. Wyjście na strych lub poddasze nieużytkowe zamyka się drzwiami lub klapą wyjściową o klasie odporności ogniowej co najmniej: ...
124.	IARP	§ 253 ust. 1	Propozycja modyfikacji wynika z konieczności uniemożliwienia niewłaściwych prób oceny długości dojścia ewakuacyjnego w przypadku bardzo szerokich holów, korytarz itp. gdzie faktyczna trasa ewakuacji ludzi o wymaganej szerokości jest znacznie krótsza niż wg niektórych osób mierzenie „po kątach prostych” przez środek np. holu.	1. Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, zwanej dalej „dojściem ewakuacyjnym”, mierzy się wzdłuż osi pasa drogi ewakuacyjnej o wymaganej szerokości umożliwiającego najkrótsze dojście. W przypadku zakończenia dojścia ewakuacyjnego przedsięwzięciem przeciwpożarowym, długość tę mierzy się do pierwszych drzwi tego przedsięwzięcia.
125.	IARP	§ 253 ust.3	W praktyce spotyka się dwa podejścia jedno, iż ograniczenie 20m wszystkich odcinków po poziomych drogach ewakuacyjnych, drugie, że dotyczy ono tylko odcinka na jednej kondygnacji. Proponowane uzupełnienie likwiduje ten problem.	Uwaga 2) pod tabelą: W tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacyjnej na kondygnacji
126.	IARP	§ 253 ust.8	Uzupełnienie wprowadza jasność co do możliwości stosowania wydłużenia dojścia z klatki do wyjścia na zewnątrz	8. Dopuszczalną długość drogi od wyjścia z klatki schodowej, o której mowa w ust. 2, do wyjścia na zewnątrz budynku określa się zgodnie z ust. 3. oraz ust. 4
127.	IARP	§ 258	W projekcie rozporządzenia przykładą się dużą wagę do zapewnienia osobom niepełnosprawnym możliwości korzystania z budynków. Zarządcy różnych widowisk np. w budynkach kultury i sportu dostrzegali już dawno potrzebę udostępniania ich widzom, którzy nie mogą korzystać ze stałych miejsc do siedzenia ustawionych w rzędy. Proponuje się wprowadzenie regulacji w logiczny sposób umożliwiającej osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich wzięcie udziału w organizowanym przedsięwzięciu bez konieczności przesiadania się na miejsca do siedzenia.	6) Stanowiska dla ustawienia wózka inwalidzkiego: a) w ilości co najmniej 2% ogólnej ilości miejsc przeznaczonych dla użytkowników pomieszczenia b) usytuowane bezpośrednio przy przejściu ewakuacyjnym
128.		§ 270 ust. 2	W § 270 ust. 2 należy uzupełnić wymaganie dla budynków innych niż ZL	2. Odległość zbiornika naziemnego oleju opałowego zasilającego kotłownię od budynku ZL wynosi co najmniej 10 m, a od innych budynków 5 m
129.	IARP	§ 290 ust. 4	W § 290 ust. 4 zachowano dotychczasowy przepis, ale jego przeredagowana treść zmienia jego sens i jest niepoprawna gramatycznie. W projektowanym przepisie można odnieść	4. Szerokość użytkowa chodnika dostępnego publicznie , usytuowanego bezpośrednio przy ścianie zewnętrznej

			<p>wrażenie, że to chodnik nie powinien zawężać skrzydeł okien krat i okiennic.</p> <p>Aby przywrócić sens przepisu i sprecyzować jego stosowanie proponuje się jego inną redakcję.</p> <p>Warunek niezawężania chodnika należy odnieść do przestrzeni znajdującej się w pasie wysokości 2,4 m nad chodnikiem. Elementy zlokalizowane powyżej nie będą miały wpływu (lub będą miały znikomy wpływ) na użytkownika chodnika.</p>	<p>budynku nie jest zawężana w pasie wysokość 2,4 m od poziomu chodnika, wzdłuż tej ściany, przez:</p> <p>1) znajdujące się w pozycji otwartej lub zamkniętej:</p> <p>a) skrzydło okienne lub drzwiowe,</p> <p>b) kratę,</p> <p>c) okiennicę,</p> <p>d) inną osłonę;</p> <p>2) zewnętrzne schody i pochylnie.</p>
130.	IARP	§ 290 ust. 5	<p>Zapis § 290 ust. 5 może być interpretowany jako stwierdzenie, że żadna reklama umieszczona na zewnątrz budynku nie jest uciążliwa dla mieszkańców, pieszych i kierowców.</p> <p>Intencją zapisu jest, zapewne wprowadzenie wymogu, aby żadna reklama zewnętrzna nie była uciążliwa dla mieszkańców, pieszych i kierowców - niestety zapis jest niejasny i stwarza pole do różnych jego interpretacji, nawet najbardziej kuriozalnych.</p> <p>Proponuje się treść przepisu wyrazić w formie zakazu.</p>	<p>5. Zabrania się powodowania uciążliwości przez urządzenie oświetleniowe, w tym reklamę, umieszczone na zewnątrz budynku lub w jego otoczeniu, dla jego użytkowników, przechodniów i kierowców. Jeżeli światło skierowane jest na elewację budynku zawierającą okno lub element doświetlający, natężenie oświetlenia na tej elewacji nie przekracza 5 luksów w przypadku światła białego i 3 luksów w przypadku światła kolorowego lub światła o zmieniającym się natężeniu, błyskowego, ewentualnie pulsującego.</p>
131.	IARP	§ 293.3	<p>Ze względu na niejednoznaczność zapisu o lewo i prawostronnym użytkowaniu balustrady (spotykane są różne interpretacje tego stwierdzenia) proponuje się zmianę redakcji przepisu jednoznacznie wskazującą, gdzie ma znajdować się balustrada lub poręcz (po obu stronach biegu) co umożliwi korzystanie z poręczy po obu stronach biegu.</p>	<p>3. W budynku użyteczności publicznej przy schodach zewnętrznych i wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, umieszcza się balustradę lub poręcz przyścienną, po obu stronach biegu. ~~umożliwiająca lewo- i prawostronne jej użytkowanie.~~ Przy szerokości biegu schodów większej niż 4 m stosuje się dodatkową balustradę pośrednią.</p>
132.	IARP	§ 295.2	<p>Dotychczas brak było precyzyjnego określenia sposobu mierzenia wysokości balustrady przy schodach. Nowy zapis nie usuwa tej luki. Proponuje się usunięcie tego braku przez dodanie pod tabelą przypisu o sposobie wyznaczania wysokości balustrady (na pochyłości) przy schodach.</p>	<p>Przypis pod tabelą:</p> <p>Wysokość balustrady przy schodach mierzy się w pionie od punktu przecięcia poziomej i pionowej krawędzi stopnia do wierzchu poręczy.</p>
133.	IARP	§ 295.3	<p>Nieprawidłowa redakcja przepisu zmieniająca jego sens sugerująca, że chodzi o rozwiązania techniczne umieszczone dodatkowo przy balustradzie</p> <p><i>3. W budynku, w którym przewiduje się zbiorowe przebywanie dzieci bez stałego nadzoru, przy balustradzie stosuje się</i></p>	<p>3. W budynku, w którym przewiduje się zbiorowe przebywanie dzieci bez stałego nadzoru, rozwiązanie techniczne balustrady uniemożliwia wspinanie się na tę balustradę oraz zsuwanie się po jej poręczy.</p>

			<p><i>rozwiązanie techniczne uniemożliwiająca wspinanie się na tę balustradę oraz zsuwanie się po poręczy.</i></p> <p>Proponuje się prostą, jednoznaczną redakcję przepisu</p>	
134.	IARP	§ 295.4	<p>Zmieniając istniejący, zachowywany przepis przy zastosowaniu liczby pojedynczej postąpiono niekonsekwentnie, zachowując określenie: „obustronne poręcze”. Miało ono sens w dotychczasowej redakcji tego zapisu. W nowym zapisie należy – dla zachowania jednoznaczności – dokonać korekty</p>	<p>Wyrazy: „obustronne poręcze” zastąpić wyrazami: „po obu stronach poręcze”</p> <p>4. Przy balustradzie lub ścianie przyległej do pochylni, przeznaczonej dla ruchu osób ze szczególnymi potrzebami, stosuje się po obu stronach poręcze, umieszczone na wysokości 0,75 i 0,9 m od płaszczyzny ruchu.</p>
135.	IARP	§ 298 ust.2 pkt.1	<p>W § 298 ust.2 pkt.1 proponuje się uzupełnienie przepisu o balkon, który również spełnia kryterium bezpieczeństwa dla podokiennika</p>	<p>§298. 2. Odległość między górną krawędzią wewnętrznego podokiennika a podłogą nie podlega ograniczeniom w przypadku: 1) okna lub elementu doświetlającego wychodzącego na loggię, taras, balkon lub galerię;</p>
136.	IARP	§ 299 ust. 3	<p><i>„Grzejnik centralnego ogrzewania w pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci lub osób niepełnosprawnych nie może stwarzać zagrożenia poparzeniem lub skaleczeniem. Warunek ten uznaje się za spełniony, w przypadku umieszczenia na tym grzejniku osłony ochraniającej od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym.”</i></p> <p>Obecnie stosuje się niskotemperaturowe instalacje c.o. (ryzyko oparzenia jest niewielkie), co do których można zapisać dodatkowe ograniczenia w przypadku pomieszczeń przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci lub osób niepełnosprawnych, tak jak to zrobiono w § 299 ust. 3 wprowadzającym ograniczenia w temperaturze wody w instalacjach ciepłej wody.</p> <p>Obecnie stosuje się grzejniki konwekcyjne, które nie tylko ogrzewają powietrze przechodzące przez nie (ruch ciepłego powietrza do góry), ale również emitują ciepło całą swoją powierzchnią. Osłony na grzejnikach (szczególnie z płyt meblowych z niewielkimi otworami, które były jednym z rozwiązań osłony w przypadku starych typów grzejników</p>	<p>Proponuje się wprowadzenie <u>ograniczenia maksymalnej temperatury</u> (instalacje niskotemperaturowe są bardziej ekonomiczne) elementów grzewczych <u>w pomieszczeniach przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci lub osób niepełnosprawnych</u>, zamiast wymogu stosowania osłon na grzejnikach. Można przyjąć, że własna zewnętrzna obudowa grzejnika konwekcyjnego sama w sobie jest taką osłoną.</p>

			<p>takich jak „żeberka” i żebrowane rury Faviera) prawie całkowicie eliminują emisję ciepła przez grzejniki, znacząco zmniejszając ich wydajność. Powoduje to konieczność projektowania przewymiarowanych instalacji, co jest sprzeczne z zasadami oszczędzania energii i ekonomicznego projektowania (unikanie przewymiarowania grzejników) instalacji grzewczych.</p>	
137.	IARP	§ 301 ust.1 pkt.1	<p>W § 301 ust.1 pkt.1 należy doprecyzować przepis mający na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych.</p>	<p>§ 301. 1. Przeszklenie ze szkła lub innego materiału, o podwyższonej wytrzymałości na uderzenie stosuje się w przypadku: 1) okna połaciowego, którego dolna krawędź jest usytuowana na wysokości ponad 3 m nad poziomem podłogi;</p>
138.	IARP	§ 305. 1.	<p>Ze względu na konfigurację budynku i jego rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wyjście na dach może w różnych przypadkach być niemożliwe, trudne do zrealizowania i niewygodne, jeżeli będzie zapewnione tylko z klatki schodowej. Nic nie stoi na przeszkodzie by takie wyjście na dach mogło prowadzić również z innego ogólnie dostępnego miejsca w budynku połączonego z komunikacją.</p>	<p>§ 305. 1. W budynku mającym dwie lub więcej kondygnacji nadziemnych zapewnia się wyjście na dach umożliwiające dostęp do urządzeń technicznych tam zainstalowanych. W budynku innym niż budynek mieszkalny jednorodzinny wyjście to zapewnia się z co najmniej jednej klatki schodowej lub innej ogólnodostępnej przestrzeni w kondygnacji usytuowanej bezpośrednio pod dachem.</p>
139.	IARP	§ 305 ust.3	<p>Proponuje się zmianę redakcji przepisu, będącą konsekwencją propozycji zmiany zapisu § 305. 1., z jednoczesnym uzupełnieniem o często stosowane w dachach stromych rozwiązanie jak „okno wyłazowe” jako alternatywę (wynikającą z rozwoju technologii) dla klap wyłazowych.</p> <p>Dopuszczenie rozwiązania równoważnego, spełniającego funkcję dostępu na dach budynku o np. 3 kondygnacjach nadziemnych</p>	<p>§ 305. 3. Jako wyjście, ~~o którym mowa w ust. 1 z klatki schodowej na dach~~ stosuje się drzwi o szerokości 0,8 m i wysokości co najmniej 1,9 m lub klapę (okno) wyłazowe o wymiarze min. 0,8 m x 0,8 m w świetle, do których dostęp odpowiada warunkom określonym w § 93.</p> <p>3a. W budynkach niskich (N) Dopuszcza się zapewnienie wyjścia na dach wyłącznie w postaci drabin lub klamer odpowiadających warunkom określonym w § 93.</p>
140.	IARP	§ 309	<p>Przepis § 309 jest anachroniczny i niepotrzebny, ponieważ zastępują go przepisy ustawy o wyrobach budowlanych. Budynki należy wznosić z materiałów posiadających odpowiednie certyfikaty, dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie.</p>	<p>Przepis w całości do usunięcia</p> <p>~~§ 309. 1. Budynku z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi, dla inwentarza żywego, a także do produkcji i przechowywania artykułów spożywczych oraz farmaceutycznych nie wykonuje się z materiałów emitujących związki (gazy, pary, pyły) szkodliwe~~</p>

				~~dla zdrowia lub zapachowe w stopniu przekraczającym ich dopuszczalne stężenia.~~																										
141.	IARP	§ 316.1	W przepisie § 316.1 projektu rozporządzenia odnoszącym się do odpływu wód opadowych z dachu lub tarasu nie uwzględniono powszechnie spotykanego rozwiązania jakim jest wpust dachowy. Przepis należy uzupełnić o ten element.	§ 316. 1. Dach lub taras posiada spadek umożliwiający odpływ wód opadowych i z topniejącego śniegu do rynny lub wpustu dachowego i wewnętrznej lub zewnętrznej rury spustowej.																										
142.	IARP	§ 326	W § 326 w trzech tabelach zachowano kolumny z wartościami obowiązującymi od 1 stycznia 2017 r. do 30 grudnia 2020 r. co wydaje się zupełnie niepotrzebne.	W trzech tabelach zachować wartości obowiązujące od 31 grudnia 2020 r., a wartości obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. usunąć.																										
143.	IARP	Załącznik nr 2	W załączniku nr 2 w dwóch pierwszych tabelach zachowano kolumny z wartościami obowiązującymi od 1 stycznia 2017 r. do 30 grudnia 2020 r. co wydaje się zupełnie zbędne biorąc pod uwagę planowaną datę wejścia w życie rozporządzenia. Należy usunąć część tabeli z podanym współczynnikiem przenikania ciepła U_C (max) [W/(m ² ·K)] z podanymi wymogami od 01.01.2017. Są to już wielkości archiwalne, gdyż obecnie obowiązują już wymogi z ostatniej kolumny tabeli (wymagania od 31.12.2020 r.). Najlepiej pozostawić jedynie zapis: „współczynnik przenikania ciepła U_C (max) [W/(m ² ·K)]”	W dwóch pierwszych tabelach zachować wartości obowiązujące od 31 grudnia 2020 r., a wartości obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. usunąć.																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Lp.</th> <th rowspan="2">Rodzaj przegrody i temperatura w pomieszczeniu</th> <th colspan="2">Współczynnik przenikania ciepła $U_{C(max)}$ [W/(m² · K)]</th> </tr> <tr> <th>~~od 1 stycznia 2017 r.~~</th> <th>od 31 grudnia 2020 r.^{*)}</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td colspan="2">3</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Ściana zewnętrzna:</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>a) przy $t_i \geq 16^\circ\text{C}$,</td> <td>~~-0,23~~</td> <td>0,20</td> </tr> <tr> <td></td> <td>b) przy $8^\circ\text{C} \leq t_i < 16^\circ\text{C}$,</td> <td>~~0,45~~</td> <td>0,45</td> </tr> <tr> <td></td> <td>c) przy $t_i < 8^\circ\text{C}$</td> <td>~~0,90~~</td> <td>0,90</td> </tr> </tbody> </table>					Lp.	Rodzaj przegrody i temperatura w pomieszczeniu	Współczynnik przenikania ciepła $U_{C(max)}$ [W/(m ² · K)]		~~od 1 stycznia 2017 r.~~	od 31 grudnia 2020 r. ^{*)}	1	2	3		1	Ściana zewnętrzna:				a) przy $t_i \geq 16^\circ\text{C}$,	~~-0,23~~	0,20		b) przy $8^\circ\text{C} \leq t_i < 16^\circ\text{C}$,	~~0,45~~	0,45		c) przy $t_i < 8^\circ\text{C}$	~~0,90~~	0,90
Lp.	Rodzaj przegrody i temperatura w pomieszczeniu	Współczynnik przenikania ciepła $U_{C(max)}$ [W/(m ² · K)]																												
		~~od 1 stycznia 2017 r.~~	od 31 grudnia 2020 r. ^{*)}																											
1	2	3																												
1	Ściana zewnętrzna:																													
	a) przy $t_i \geq 16^\circ\text{C}$,	~~-0,23~~	0,20																											
	b) przy $8^\circ\text{C} \leq t_i < 16^\circ\text{C}$,	~~0,45~~	0,45																											
	c) przy $t_i < 8^\circ\text{C}$	~~0,90~~	0,90																											

Lp.	Okno, drzwi balkonowe i drzwi zewnętrzne	Współczynnik przenikania ciepła $U_{(max)}$ [W/(m ² · K)]	
		~~od 1 stycznia 2017~~ ~~r.~~	od 31 grudnia 2020 r. ^{*)}
1	2	3	
1	Okno (z wyjątkiem okna połaciowego), drzwi balkonowe i powierzchnia przezroczysta nieotwieralna: a) przy $t_i \geq 16^\circ\text{C}$, b) przy $t_i < 16^\circ\text{C}$	~~1,1~~ ~~1,6~~	0,9 1,4

144.	IARP	Załącznik nr 2, punkt 1.1, - tabela, Lp. 2: Ściana wewnętrzna: a) przy $\Delta t_i \geq 8^\circ\text{C}$ oraz oddzielające pomieszczenie ogrzewane od klatki schodowej i korytarza, - $U_{(max)}=1,00$ b) przy $\Delta t_i < 8^\circ\text{C}$, - U bez wymagań	Postuluje się wykreślenie z wymogów lub zmianę - „oraz oddzielające pomieszczenie ogrzewane od klatki schodowej i korytarza” i pozostawienie jako jedyne kryterium różnicy temperatur między pomieszczeniami oddzielonymi rozpatrywaną przegrodą. Ten parametr jest bardzo problematyczny przy robotach budowlanych związanych z przebudową i rozbudową szczególnie starej tkanki budowlanej. Zapis punktu a) powoduje problemy interpretacyjne i w konsekwencji dla uniknięcia ew. roszczeń - konieczność absurdalnego ocieplania ścian korytarzy w budynkach wielorodzinnych, hotelach itp., nawet w korytarzach bez strat ciepła, jeśli temperatura w korytarzu czy klatce chodowej jest równa 20°C czyli $\Delta t_i=0$	Należy wprowadzić wyłączenie istniejącej zabudowy podlegającej przebudowie lub rozbudowie lub złagodzenie warunku.
------	------	---	--	--